

MAGAZYN

GŁOS SŁUPSKI

16
STRON

ORGAN KOMITETU WOJEWÓDZKIEGO PZPR; W KOSZALINIE

Rok XXIII Nr 88 (7325)

SOBOTA — NIEDZIELA, 12 - 13 KWIETNIA 1975 r.

Cena 2 zł

IKratwaw

Wypocząć
jak
najlepiej

ROZMOWA Z ZASTĘPCĄ DYREKTORA
ZARZĄDU OKRĘGU
=UNDUSZU WCZASÓW PRACOWNICZYCH
W KOSZALINIE,
IZABELĄ STANASZEK

— czy korzysta Pan! z wczasów FWP? Kiedy jest
Pard z nieb zadowolona, a kiedy nie?

— Na wczasy wyjeżdżam bardzo chętnie. W ubieg-
łym roku byłam w Sobieszewie koło Gdańska i bar-
dzo sobie chwaliłam pobyt. Osobiście, jestem zadowo-
lona z wczasów, gdy mam dobre warunki hotelarskie;
miły dobrze wyposażony pokój, przyzwoite sanitariaty.
Na żywieniu specjalnie mi nie zależy Cieszę się z te-
go, co mi podadzą Gotuję przez cały rok i sam fakt,
że jestem zwolniona od przyrządzania i wymyślania
potraw — już mnie zadowala. Na wczasach na ogół nie
korzystam z rozrywek tam organizowanych, Podkreś-
lam, że to jest mój prywatny sposób wypoczywania.
Bo zawodowo przywiązuję jednakową wagę zarówno
do hotelarstwa jak do żywienia i rekreacji.

— O naszym województwie mówi się, że jest jed-
nym z centrów turystyczno-rekreacyjnych w kraju.
Odwiedzają nas miliony gości. Mamy wiele pięknych,
świetnie wyposażonych, uroczco zlokalizowanych ośro-
dów zakładowych. A jak wygląda baza FWP?

dokończenie na str. 6)

SŁUPSK. Jak już informowaliśmy, członek Biura Politycznego KC PZPR, wicepremier i mi-
nister kultury i sztuki, Józef Tejchma udekorował sztandar „Famaroiu” Orderem Sztandaru
Pracy I klasy.

Na zdjęciu: Józef Tejchma przemawia na spotkaniu z załogą „Famaroiu” i delegacjami
słupskich zakładów pracy.

Fot. I. WOJTKIEWICZ

ŻYWOT MICHAŁA

str. 5

HCMO TELEYSIENSIS

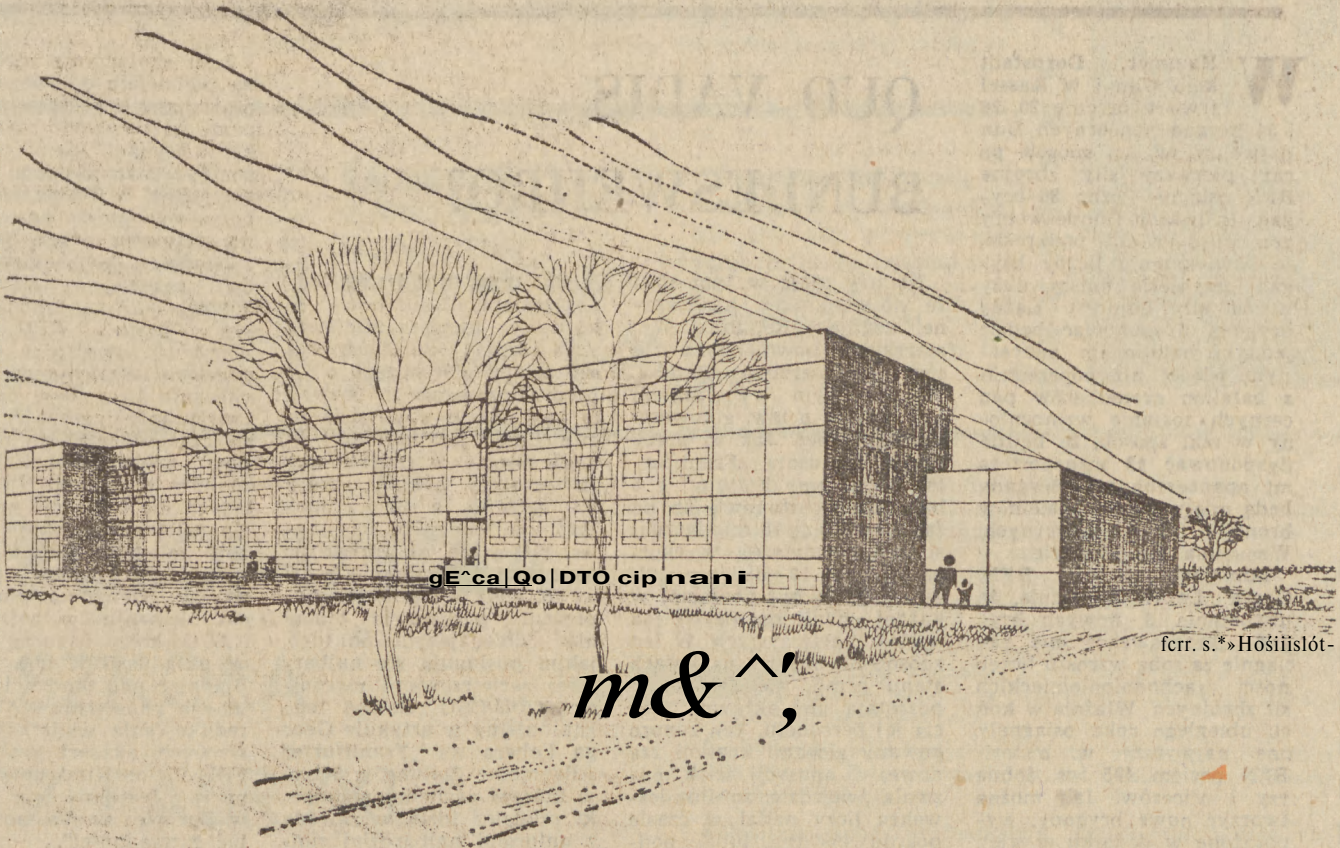
str. 7

W CAŁEJ JASKRAWOŚCI
POŁUDNIA

str. 10

KUF PAN PICASSA...

str. 11

Rysowała B. Komosińska

KRAJ

WYMIANA
LEGITYMACJI PZPR

Wczoraj odbyło się uroczy
sie zebranie partyjne OOP
na wydziale obróbki wstęp-
nej Słupskich Fabryk Mebli.
Członkiem tej organizacji jest
I sekretarz KW PZPR tow.
Władysław Kozdra. Otrzymał
on nowa legitymację z ręk
I sekretarza KZ PZPR przy
SFM, tow. Mariana Grondka.
Sprawozdanie z zebrania za-
mieszczamy na str. 4.

ZAPOWIEDZ WIZYTY

Na zaproszenie przewodni-
czgeao Rady Państwa Pol-
skiej Rzeczypospolitej Ludo-
wei prof dr Henryka Jabłoń-
skiego. orezydent Związku
Republiki Austrii, dr Rudolf
Kirchsrhlaeaiei złoży w okre-
sie od 20 245 75 r. oficjalną
wizytę w Polsce.

POLSKA MUZYKA

W Warszawie rozpoczął się
XVIII Walny Zjazd Związku
KomooTv?otów Polskich. Pro-
gram obrad wypełni — poza
sprawami organizacyjnymi
wyborem nowych władz — dy-
skusia nad dorobkiem ZKP
oraz nad dalszym rozwojem
polskiej muzyki.

ŚWIAT

SALT-2

W Genewie toczą się ra-
dziecko-amerykańskie rozm-
wy w sprawie ogranicze-
nia zbrojeń starateqic7r>veh
(SALT-2). Odbyło się snotkn-
nle szefo delegacji ZSRR na
te rozmowy, wiceministra
spraw zagranicznych, W Sie-
mionowa z szefem deleaocji
U”A. ambasadorem do spec-
jalnych poruczeń, A. Johnso-
nem.

SPRAWY EUROPY

W Wiedniu odbyło się ko-
lejne nlenarne oosiedzenie u-
czestników rozmów na temat
wzajemnei redukcji sił zbroj-
nych i zbrojeń w Europie
środkowej.

ROZBROJENIE

W Genewie zakończyła się
wiosenna sesja *(<|>mitetH Roz-
broieniwoao ONZ podczas
której kraje członkowskie
przedstawiły swe stanowiska
wobec najaktualniejszych pro-
blemów rozbrojenia Uczestni-
cy sesji wiele uwagi poświęci-
li problemowi nierozprzestrze-
niania broni jądrowpi w zwiaz-
ku z maioaca się odbyć w orzy-
szłvm miesiącu w Genewie
Światową Konferencją Rozbro-
jenia

BLISKI WSCHÓD I ONZ

Członkowie Rady Bezpie-
czeństwa odbyli dwugodzinne
konsultacje w sprawie prze-
dłużenia mandatu Doraźnych
Sił Zbrojnych ONZ na Bliskim
Wschodzie. Omawiany jest
projekt rezolucji krajów nie-
zaangażowanych, który doma-
ga się m in. przedłużenia
mandatu tych sił o następne
3 miesiące. Członkowie Rady
spotkają się ponownie w tej
sprawie w poniedziałek.

AMERYKAŃSKI
SAMOŁOT NAD DRW

Przedstawiciel MSZ UfcV#
poinformował wczoraj, że po-
przedniego dnia do obszaru
powietrznego DRW nad pro-
wincię Nghean wtargnął sa-
mołot wywiadowczy USA.
Rząd DRW traktuje ten akt
jako poważne naruszenie po-
rozumień paryskich w sprawie
Wietnamu.

POGODA

WARSZAWA (PAP) Jak in-
formuje IMiGW dziś w Polsce
będzie zachmurzenie duże z
większymi przejaśnieniami,
głównie na północnym zach-
dził* kraiu Miejscami opady
deszczu. Temp. maks. od 6
st. na zachodzie do 10 st.
w centrum i 14 st. na wscho-
dzie Polski. Wiatry słabe i u-
miarkowane, na wschodzie
dość silne i porywiste prze-
ważnie x kierunków północ-
nych.

KOŁO—
BRZESKA
SZKOŁA
Z
FABRYKI

(Czytaj str. 3)

ANDRZEJ RAYZACH[^]R
(PAP

W Moskwie obradowała IV Krajowa Konferencja TPRP
A Jan Szydłak przewodniczył polskiej delegacji

UCHWAŁA RADY PAŃSTWA
o odznaczeniu TPRP

„Wyrażając uznanie dla szczególnych zasług Towarzystwa Przyjaźni Radziecko-Polskiej w dziele umacniania braterskich stosunków między narodami Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich i Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, w dowód szacunku dla licznych rzesz aktywistów i członków Towarzystwa za ich niestrudzoną działalność, pragnąc podkreślić ideową i polityczną doniosłość dorobku Towarzystwa w zakresie urzeczywistniania wielkiej idei socjalistycznego internacjonalizmu, Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej nadaje Towarzystwu Przyjaźni Radziecko-Polskiej Wielką Wstęgę Orderu Zasługi Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

PRZEWODNICZĄCY RADY PAŃSTWA
HENRYK JABŁOŃSKI

PRZYJAŹŃ I BRATERSTWO

MOSKWA (PAP). Wczoraj w Moskwie zakończyły się dwudniowe obrady IV Krajowej Konferencji Sprawozdawczo-Wyborczej Towarzystwa Przyjaźni Radziecko-Polskiej. Wśród zaproszonych gości była delegacja polska, na której czele stał członek Biura Politycznego, sekretarz Komitetu Centralnego PZPR Jan Szydłak — przewodniczący Zarządu Głównego TPRP.

Konferencja, która odbywała się w okolicach obchodów 30. rocznicy podpisania przez Polskę i Związek Radziecki Układu o Przyjaźni, Pomocy Wzajemnej i Współpracy Powojennej, podsumowała bogaty dorobek ubiegłych 5 lat działalności TPRP oraz wytyczyła zadania na przyszłość.

Delegaci na konferencję reprezentowali liczne oddziały terenowe TPRP. Byli to ludzie z różnych środowisk społecznych i narodowości. Obecni byli m. in. wybitni dowódcy Armii Radzieckiej, którzy wyzwalali nasz kraj i pomagali w formowaniu się i szkoleniu pierwszych oddziałów Ludowego Wojska Polskiego. Byli też radzieccy specjaliści — współtwórcy unikalnych urządzeń i maszyn dostarczanych do budowy „Huty Katowice” i innych polskich obiektów inwestycyjnych.

W prezydium konferencji obok wicepremiera rządu ZSRR Michaiła Lesieczki, przedstawicieli KC KPZR, deputowanych do Rady Najwyższej ZSRR, zasiadli serdecznie witani przez uczestników obrad członek Biura Politycznego, sekretarz KC PZPR, Jan Szydłak i ambasador PRL w ZSRR Zenon Nowak.

Sprawozdanie z 5-letniej kadencji Centralnego Zarządu TPRP wygłosił jego przewodniczący, Aleksiej Szytlikow.

Następnie zabrał głos serdecznie witany przewodniczący polskiej delegacji Jan Szydłak. Poinformował on zebranych, że Rada Państwa PRL odznaczyła Towarzystwo Przyjaźni Radziecko-Polskiej Wielką Wstęgą Orderu Zasługi Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Następnie Aleksiej Szytlikow podziękował Komitetowi Centralnemu PZPR, Radzie Państwa i rządowi PRL za tak wysoką ocenę działalności TPRP i zapewnił, że członkowie tej organizacji nie będą szczędzić sił dla dalszego rozwijania przyjaźni radziecko-polskiej.

CZŁONEK Biura Politycznego, sekretarz KC PZPR Jan Szydłak spotkał się podczas pobytu w Moskwie z członkiem Biura Politycznego KC KPZR Konstantinem Katuszewem. Delegacja ZG TPRP z J. Szydłakiem spotkała się również z przewodniczącym Rady Związków Rady Najwyższej ZSRR, przewodniczącym Centralnego Zarządu TPRP Aleksiejem Szytlikowem.

W ambasadzie PRL w Moskwie odbyła się konferencja prasowa z okazji zbliżającej się 30. rocznicy podpisania Układu o Przyjaźni, Pomocy Wzajemnej i Współpracy Powojennej między Polską a Związkiem Radzieckim. Obecnych było około 200 przedstawicieli radzieckich i zagranicznych środków przekazu.

Na konferencji zabrał głos Jan Szydłak, który omówił historyczne znaczenie układu polsko-radzieckiego, wskazując, że stał się on podwaliną braterskiej współpracy we wszystkich dziedzinach, która w ciągu 30 lat nabrała niezwykle szerokiego zasięgu.

SZCZECIN (PAP). — W elektrowni „Dolna Odra” trwają końcowe prace przy montażu turbozespołu IV bloku energetycznego. Jego rozruch rozpocznie się już za miesiąc. Podobnie jak turbozespół bloku III został on wykonany w Związku Radzieckim — w Leningradzie,

RADZIECKIE TURBOZESPOŁY MONTUJEMY W „DOLNEJ ODRZE”

a jest montowany przy pomocy radzieckich specjalistów.

Radzieckie turbozespoły odznaczają się wysoką jakością. III blok już w pierwszym miesiącu pracy osiągnął pełną zdolność eksploatacyjną. Związek Radziecki dostarczy również generatory dla bloku VII i VIII.

KOŁOBRZESKA SZKOŁA Z FABRYKI

System budownictwa W-70, dysponujący dużym wyborem elementów prefabrykowanych, pozwala zmontować nie tylko dość dowolnie zaprojektowane budynki mieszkalne. Z elementów tego systemu można również zmontować różne obiekty ogólnego użytku, jak szkoły, przedszkola, przychodnie. Szkopuł jednak w tym, że dla produkcji całego zestawu elementów potrzeba wiele form, które niestety, należą do najdroższych urządzeń wytwórczych. Wykonane ze specjalnie profilowanej stali, są nie tylko bardzo drogie, ale i trudno osiągalne. Z tych też względów istniejące wytwórnie, zwane popularnie fabrykami domów, dysponują ograniczonym zestawem form.

Do budynków mieszkalnych wystarczą elementy o wysokości brutto 280 cm. Żeby zmontować szkołę, niezbędne są elementy o wysokości 330 cm.

Kołobrzeski Kombinat Budowlany, posiadający fabrykę domów Wk-70, stał się w ubiegłym roku przed bardzo trudnym

problemem. Otrzymał zlecenie na budowę szkoły podstawowej na osiedlu Lęborskim w Kołobrzegu. Obiekt ten ma być gotowy jeszcze w tym roku. Budowa tradycyjnymi metodami trwałaby długo i wymagała zbyt wielu pracowników. Do montażu elementów prefabrykowanych brakowało form, mimo to zdecydowano się na nowoczesne rozwiązanie. Tak więc Kołobrzeg otrzyma pierwszą w kraju szkołę z fabryki Wk-70.

Nowe, duże formy wykonał zakład „Zrembu” w Tychach. Projekt szkoły przygotował koszaliński „Miastoprojekt” przy współpracy zakładu projektowego Kombinatoru. Jest to praca pionierska, wzbudzająca duże zainteresowanie w całym kraju.

Szkoła będzie posiadała 24 oddziały i wszystkie inne niezbędne pomieszczenia pomocnicze.

Autorami projektu architektonicznego są: mgr inż. arch. Jacek Machnikowski i mgr inż. arch. Andrzej Wolanin. Projekt konstrukcji wykonał mgr inż. Sławomir Kokoszyński.

WRĘCZENIE NOWEJ LEGITYMACJI PARTYJNEJ TOW. WŁADYSŁAWOWI KOZDRZE

UROCZyste ZEBRANIE OOP W SŁUPSKICH FABRYKACH MEBLI

SŁUPSK. W całym województwie w fabrykach, w państwowych gospodarstwach rolnych, w szkołach odbywają się uroczyste zebrania podstawowych organizacji partyjnych. Na zebraniach wręcza się nowe legitymacje partyjne — zakończona zostaje w ten sposób blisko rok trwająca kampania, mająca wielkie znaczenie w życiu partii.

Jedno z takich zebrań odbyło się wczoraj na wydziale obróbki wstępnej Słupskich Fabryk Mebli. Członkiem tej oddziałowej organizacji partyjnej, liczącej 56 członków i 3 kandydatów partii, jednej z siedmiu OOP w SFM jest I sekretarz Komitetu Wojewódzkiego PZPR tow. Władysław Kozdra. Wraz z członkami egzekutywy KW partii, I sekretarzem KMiP PZPR w Słupsku, tow. Henrykiem Kruszyńskim i posłem na Sejm, pracownikiem SFM, tow. Michałem Kolanowskim obecny był w wczorajszym zebraniu.

Po referacie I sekretarza KZ PZPR, tow. Mariana Gronckla następuje uroczysty moment Wręczenia legitymacji. Pierwsza — dla członka partii o naj-

dłuższym stażu partyjnym w tej OOP, dla tow. Władysława Kozdry.

— Ogromnie sobie cenię, że tę nową legitymację otrzymałem od was i u was — mówi wzruszony tow. Wł. Kozdra — Jak najserdeczniej wam za to dziękuję i wierzę, że wam, towarzysze, że waszego zaufania dopóki mi siła i tchu starczy, nie zawiodę.

Tow. Henryk Kruszyński jako przewodniczący Miejskiej Rady Narodowej w Słupsku wręczył tow. Kozdrze pamiątkowy medal „Za zasługi dla miasta Słupska”.

Następnie grupa najstarszych członków partii, których staż sięga roku 1948 otrzymuje legitymacje. Aleksander Debus, Marian Niewęglowski, Franciszek Niedziela, Józefa Gdań... Kilko z nich przeszło już na zasłużone emerytury, Z rak tow. Wł. Kozdry otrzymują nowe legitymacje partyjne, młodzież zetemesowska obdarowuje kwiatami swych starszych towarzyszy. Legitymacje partyjne wręczają także tow. tow. H. Kruszyński i M. Kolanowski.

Dyskusja na zebraniu toczy się dwo-

ma nurtami: starsi wspominają jak trudne były początki zagospodarowania Ziemi Koszalińskiej, z wystąpienia dyrektora SFM, tow. J. Nawrockiego dowiadujemy się zaś czym obecnie chlubić się może załoga Słupskich Fabryk Mebli: plan pierwszego kwartału 1975 wykonany w 102,6 proc., zrealizowano połowę zobowiązań, podjętych na cześć VII Zjazdu partii, tylko w pierwszej dekadzie kwietnia sprzedano meble za blisko 30 mln złotych. Załoga SFM ma zamiar przed terminem wykonać plan pięcioletni i dać dzięki temu produkcję ponad plan wartości pół miliarda złotych.

Prócz wręczenia legitymacji porządek dzienny zebrania zawierał inny, równie ważny punkt — przyjęcie do partii nowych kandydatów. Dwie młode robotnice, zarekomendowane przez załogową organizację ZMS, Henryka Połchow ska i Zofia Janowska jednogłośnie przyjęte zostały w poczet kandydatów na członków PZPR. Rośnie nowa zmiana...

(sten)

PLENUM ZMS W ZAKŁADACH „KAZEL”

KOSZALIN. 9 bm. obradowało plenum zakładowej organizacji ZMS w „Kazelu”, które poświęcono omówieniu roli ZMS w zakładzie pracy. Podsumowa no dotychczasową działalność zakładowej organizacji oraz nakreślono plan działania na drugi kwartał br.

W toku obrad powołano młodzieżowy zespół wiedzy o partii, gdzie 40 aktywistów organizacji pogłębiać będzie wiedzę o PZPR oraz aktualnych problemach społeczno-politycznych. W trosce o podniesienie efektywności produkcji — zawieszono twradę młodych specjalistów która starać się będzie o wyszukiwanie rezerw produkcyjnych i technologicznych. Na zakończenie obrad uchwalono dzień 27 kwietnia — dniem społecznego czynu młodzieży „Kazelu”. (ap)

KIERMASZ DLA DZIAŁKOWCÓW

KOSZALIN. Dzisiaj, 12 bm. na placu Bojowników PPR przed ratuszem w Koszalinie od godz. 11 do 18 trwać będzie kiermasz pn. „Wszystko dla działkowców”. Współorganizatorami tej wiosennej imprezy są: WSS, „Społem” Wojewódzka Spółdzielnia Ogrodniczo - Pszczelarska, PZGS, „Arge” i Miejskie Przedsiębiorstwo Zieleni.

W czasie dzisiejszego kiermaszu działkowcy, posiadacze ogródków przydomowych oraz ci wszyscy, którzy hodują kwiaty w oknach i na balkonach, będą mogli nabywać różne akcesoria służące do uprawiania ziemi. A także skrzynki balkonowe i okienne, sadzonki krzewów i bylin, narzędzia, nawozy mineralne, środki chwastobójcze itp. (el)

SŁUPSKI „PARNAS” ZAPRASZA MUZY...

SŁUPSK. W czwartek w nowej dzielnicy miasta — Zatorzu odbyło się otwarcie klubu „Parnas”. Uczestniczył w nim m. in. członek Biura Politycznego KC PZPR, wicepremier, minister kultury i sztuki — Józef Teichma, prezes Centralnego Związku Spółdzielni Budownictwa Mieszkaniowego — Stanisław Kukuryka, przedstawiciel władz wojewódzkich.

Tow. J. Teichma, który przeciął wstęgę, uczestniczył następnie w posiedzeniu Rady Spółdzielni Mieszkaniowej „Kolejarz”, pod czas którego przewodniczący zarządu — Tadeusz Mól złożył informację o działalności społeczno-wychowawczej i samorządowej.

— Sprawiliście mi wielką przyjemność — powiedział wicepremier — dając jako ministrowi kultury i sztuki możliwość otwarcia klubu. Widać, że chcecie tutaj nie tylko mieszkać, ale i tworzyć nowe wartości w spółdzielczych osiedlach.

Tow. J. Teichma zadawał pytania dotyczące działalności kulturalnej tej spółdzielni.

Obecnie zarysowały się możliwości specjalizacji w działaniu. Na tym samym osiedlu SM „Czyn” otwiera wczoraj klub „EMKA” który teraz przyjmuje dzieci i

młodzież. Natomiast „Parnas” otwiera podwoje przede wszystkim dla dorosłych.

Nazwa nawiązuje do starogreckiego mitu, który na Parnasie umieścił siedzibę Apollina i muz.

Nowy klub, którego wnętrza projektował słupski artysta plastyk. Ignacy Bogdanowicz, mieści m. in. filię miejskiej i powiatowej biblioteki, salę ogólną z kominkiem, kilka sal dla kół zainteresowań. Będą się tu odbywać gawędy przy kominku (spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, z hobbystami) turnieje noetyckie pn. „Giełdy nie tylko rymów”. Klub podejmie wykłady z cyklu „szkoła życia”, zorganizuje grupy miłośników muzyki poważnej, imprezy muzyczne w pobliskim małym amfiteatrze. „Parnas” chce wyjść naprzeciw zainteresowaniom mieszkańców, chce być miejscem wypoczynku mieszkańców osiedla po całodennej pracy. Można tu będzie przyjemnie spędzić wolny czas.

Na zdjęciu: wicepremier Józef Teichma w towarzystwie wojewody koszalińskiego Stanisława Macha zwiedza salę kominkową klubu osiedlowego „Parnas”, należącego do SM „Kolejarz” w Słupsku.

T. MAFTYCHFWTC7
Fot. I. WOJTKIEWICZ

WIEDZA UMACNIA PRZYJAŹŃ

ŚWIDWIN. W Klubie Rolnika w Pęczynie odbyła się ostatnio powiatowa impreza pod hasłem: „Wiedza umacnia przyjaźń” zorganizowana z inicjatywy zarządów powiatowych TPPR, ZSMW oraz PZGS. Uczestniczyli w niej zwycięzcy pierwszego etapu eliminacji przeprowadzonych we wszystkich klubach rolnika, a podstawowymi tematami konkursów były takie zagadnienia jak: działalność TPPR, polsko-radziecka współpraca gospodarcza, zagadnienia kulturalne oraz polityka zagraniczna Polski i ZSRR.

Doskonałą znajomością tych zagadnień

wykazali się: Kazimierz Szwajlik z Pęczyny, Regina Lachowicz z Czarnkowa i Zofia Tomczyk z Zajączkowa. Zwycięzcy reprezentować będą powiat świdwiński na eliminacjach wojewódzkich.

W części artystycznej imprezy wystąpiły zespoły: dziecięcy prowadzony przy GS w Świdwinie i zespół ośrodka „Nowoczesna Gospodyni” w Rusinowie Przebieg eliminacji opodobało wiele osób zarówno z Pęczyny jak i okolicznych wsi.

(JS)

RAJD WETERANÓW SZOS

KOSZALIN. Automobilklub w Opolu organizuje w ramach święta „Trybuny Opolskiej” rajd starych samochodów. Odbędzie się on w dniach 3-4 maja br. Do udziału w rajdzie organizatorzy zapraszają posiadaczy samochodów wyprodukowanych do 1951 roku.

Szczegółowych informacji w sprawie rajdu udziela Automobilklub w Opolu, ul. Katowicka 50, telefon 359-19, (fi)

OBRADOWAŁ WOJEWÓDZKI ZESPÓŁ POSELSKI

KOSZALIN. Wczoraj w sali Urzędu Wojewódzkiego w Koszalinie odbyło się posiedzenie Wojewódzkiego Zespołu Poselskiego. W obradach, którym przewodniczył poseł Jan Szymański, uczestniczyli m. in. I sekretarz KW partii, Władysław Kozdra i wojewoda koszaliński, Stanisław Mach. Zespół rozpatrzył kompleksowy program rozwoju rybactwa śródlądowego na Ziemi Koszalińskiej do roku 1990 oraz zapoznał się z aktualnym stanem i zamierzonymi przedsięwzięciami w dziedzinie ochrony i zagospodarowania turystycznego wód śródlądowych w województwie.

W drugiej części posiedzenia posłowie wysłuchali informacji Delegatury Najwyższej Izby Kontroli na temat załatwiania interwencji poselskich przez organa państwowej administracji terenowej w okresie ubiegłorocznym.

Wojewódzki Zespół Poselski przyjął również informację ze swojej trzyletniej działalności. Od kwietnia 1972 roku do końca marca br. posłowie odbyli 184 dyżury poselskie oraz podjęli 1923 interwencje. W okresie tym zorganizowano 802 spotkania poselskie, w których uczestniczyło ponad 48 tysięcy wyborców.

Na zakończenie posłowie zwiedzili nowo wznoszone osiedle domków jednorodzinnych Koszalińskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w północnej dzielnicy miasta.

(wi)

Wybieramy film miesiąca⁰¹

- „Ziemia obiecana” — „filmem marca”
- Główne nagrody: Ewa Baracz z Koszalina i Piotr Borowski ze Złotowa

„Ziemia obiecana” Andrzeja Wajdy była według Czytelników biorących udział w naszym plebiscycie najlepszym „filmem marca” Na II miejscu uplasował się „Jęrek”, III zajęło „Złoto dla zuchwałych”.

Wśród prawie 500 osób uczestniczących w konkursie zostały wylosowane nagrody. Roczny bezpłatny, karnet dla 2 osób do kin w całym województwie (ufundowany przez WZKin) wygrał Piotr Borowski ze Złotowa, ul. Piasta 3 m 3; roczny karnet do kina „Kryterium” w Koszalinie, ufundowany przez tę placówkę, otrzyma Ewa Baracz z Koszalina, ul. Poprzeczna 22 a/1; portrety gwiazd kranu, ofiarowane przez CRF dostana pocztą: Elwira Kruozyk, Czarne WDM 9/16, Tadeusz Tunin. Ślawno, ul. M. Fornalskiej 13/12; Stanisław Rekowski, Biesowice, pow. Miastko. Natomiast pięć bonów książkowych, wartości 100 zł każdy, zakupionych przez Wydział Kultury Urzędu Wojewódzkiego wylosowali: Dorota Dłędzak, Mieleńko, Piotr Wojtowicz, Bądecz, poczta Wysoka, Wiktor Bnszta Siecino, pow. Drawsko, Izabela Artemow, Wałcz, ul. Krucza 27/1; Józef Kuźnicz, Świdwin, ul. Szczecińska 65/1, Taki sam bon, z fundacji ZW ZMS, otrzyma Józefa Seneczko, Darłowo, ul. Obrońców Stalingradu 5.

Przypominamy, że tydzień temu ogłosiliśmy nasz dwu etapowy tym razem konkurs. Po pierwsze wybieremy wspólnie najlepszy „film kwietnia” spośród tytułów premierowych (Dni miłości; Nie oszukuj kochanie; Rajdowa sympatia; To ja zabiłem. Aresztuję cię przyjacielu* No i co doktoru- Zachłanne miasto; Generał śpi na stojąco; Nieuchwytny morderca. Droga Luiza i Dramat Namiętności) i wszystkich filmów wyświetlanych w kinach naszego województwa.

W tym miesiącu wybieremy również najlepszy film produkcji ZSRR spośród obrazów wyświetlanych w ramach Dni Kultury Radzieckiej Z nowych tytułów zobaczymy filmy: Szukam człowieka,- Romanca o zakochanych; Miasta i lata; Płonąca tajga i Pieśń za burtą Kina orzypomna poza tym wiele znanych tytułów, na które tak że można głosować

Przypominamy zasady konkursu Kartki z dopiskiem „film kwietnia”, z dokładnym nazwiskiem i adres^m wysyłamy na adres redakcji Kto cda również tytuł filmu radzieckiego, weźmie udział w losowaniu dwa razy Zamieszczamy również knon konkursow, uprawniający do nabycia ulgowego biletu w* Wszystkich kinach nasze go województwa Oprócz na?ród. wsDomn?anvr>h na wstępnie na głosujących na film radziecki czeka rzutnik ze zmiennikiem „profil” Głosować można wyłącznie indywidualnie i tylko na jeden „film kwietnia” jeden film radziecki. Na kupony czekamy do 4 maja (kon)

KUPON KONKURSOWY „FILM KWIETNIA”

Tytuł filmu	
Imię i nazwisko widza	
Adres	
Tytuł filmu radzieckiego	
Kupon uprawnia do nabycia ulgowego biletu. Wainy do 2 maja.	

Ludzie w Siemysłu znają sprawę Bieleckiego. Jak to ludzie — każdy po swojemu — Chodzi o spadek — mówią jedni — Bielecki ma dwie córki, one nie zgodziły się na oddanie ziemi na skarb państwa, a bez ich zgody nie wolno tego zrobić. Sprawa jest w Sądzie Wojewódzkim, bo wyrok instancji powiatowej nie zadowolili Bieleckiego. Dziadek — mówią inni — ma harmonię pie niędzy i siedzi ciągle w knajpach. Córka od niego odeszła z drugim mężem, a z pierwszym rozeszła się też przez „starego”...

Opinia Urzędu Gminy — Budynki Bieleckiego ulegają dewastacji, a rolnicy we wsi nie mają gdzie rozwijać hodowli. Jesteśmy bezsilni, musimy czekać na orzeczenie sądu. Naczelnik gminy zna warunki, w jakich żyje Michał Bielecki w Białokurach i jest zainteresowany przejęciem całego gospodarstwa na skarb państwa z chwilą zakończenia postępowania sądowego, regulującego sprawy spadkowe. A tymczasem postępowanie sądowe ciągnie się i ciągnie bez końca...

...Urodziłem się w dziewięćset drugim roku — zaczyna opowiadanie dziadek Michał Siedemnaście lat temu zmarła mi żona. Nie ożeniłem się po raz drugi, bo żał mi było dzieci i wnucząt. Teraz tego żałuję. Mam dwie córki. Jedna mieszka w Rymaniu, gospodaruje na roli, mąż pracuje w GS. Druga córka była ze mną do siedemdziesiątego drugiego roku. Ożeniła swoje córki, a moje wnuczki-Chciała zostawić swojego zięcia na mojej gospodarce. Ale — panie ło! — on się nie nadawał na gospodarza. Nie zgodziliśmy się — panie ło! (to ulubione powiedzenie dziadka). On mnie bił, tarmosił. Poszedłem do prokuratora, ale obie córki mnie ubiegły i wcześniej poskarżyły się w sądzie na ojca, że nic nie robię, tylko sobie jeżdżę rowerem. Zapytałem wtedy pana prokuratora, czy on ma ojca. Podałem sprawę do sądu, o usunięcie z mojego gospodarstwa zięcia córki, który zresztą szarogęsił się bez mojej zgody. Przyszedłem do domu i powiedziałem temu młodemu człowiekowi, że ostatni raz mnie wtedy tarmosił. Proszę pani, gdyby nie krzesło, to bym go kopnął w... — dziadek robi wymowny ruch ręką. Wnuczka z mężem po

wyroku sądowym wyjechała na Śląsk, to moja córka za Airni. A przecież ja się nigdy z córkami nie kłóciłem. — Proszę pani. Ja mam do pani jedną prośbę. Niech pani mi przeczyta ten list, bo ja go naprawdę nie pisałem. Znalazł się dobry człowiek i ujął się za starym.

Czytam więc list. Po każdym zdaniu dziadek Michał przytakuje aprobująco: — Prawdziwie napisał, panie ło!

Nie jestem grafologiem, ale pismo dziadka znacznie różni się od tego w liście skierowanym do redakcji. Dzia dek dziwi się tylko, że ten anonimowy autor podpisał list jego nazwiskiem. — Po co mnie podpisał? Przecież, skoro to prawda, mógł się sam podpisać...

Na chwilę zapada milczenie. Przez brudne okna wdziera się ostre, marcowe słońce. Na żelaznym łóżku z brudnymi betami siedzi dziadek (obok leżą dwie laski) i drżącymi rękami wyłuskuje z kopert różne dokumenty. Przenikliwie zimno. Zewsząd wycziera niedostatek i opuszczenie.

— Było gorzej, ale dziewczynka z piątej klasy się mną zaopiekowała. Posprzątała trochę. — Dziadek z zażenowaniem drapie się po szczeciniastej brodzie.

— Gdybym wiedział, że pani przyjedzie, ogoliłbym się ładnie. Właśnie chciałem się puścić po żyletki do Siemysła, ale nikt się nie trafił, żeby mnie za te 100 złotych podwieźć. Ileż to godzin przestałem w oknie z tymi swoimi niewładnymi kulasami, żeby mnie ktoś z łaski podwiózł do Siemysła.

Patrzę na dziadka Michała i myślę, że to bardzo smutne. Ma dwie córki, ośmioro dorosłych wnuków, ośmioro prawnuków, a jest zupełnie sam. A przecież próbował różnych sposobów, aby choć jeden chłopak został po nim na ziemi. Pieniądże, ponad 20 tys. złotych, wzięli chętnie. Ale nawet, nie napisali listu, żeby dziadkowi podziękować. Czyżby Michał Bielecki był strasznym dziaduniem?

— W 1972 roku, przy końcu sierpnia, jak już zostałem zupełnie sam, pozwoliłem się wprowadzić Janowi W. Ustanowiliśmy „na gębę”, że będzie gospodarował po mojemu, a mnie zapewni dożywocie.

— Jak się wprowadzę — mówił Jan W. — to ty, Bielecki, będziesz pod krawatem chodził i tylko laseczką pokażesz, co gdzie posiać. Uwierzyłem. Cieszyłem się, że ziemia będzie miała gospodarza. Po dwóch miesiącach, ona mnie tak rąbnęła w ucho, że mnie zamroczyło. Tylko dlatego, że zażartowałem. Powiedziałem, że maż to jej się boi. Jak nikogo. Myślałem, naiwny, że się kobieta ucieszy. Potem posprzeczaaliśmy się z nim o kom bany. Ja załatwiłem i on załatwił. Uderzył mnie w twarz na polu przy ludziach. Wtedy zrozumiałem, jaka to będzie o'piPka:jskie to będzie dożywocie. W grudniu 1973 roku sąd orzekł eksmisję Jana W. Ale cóż, siedzą do tej pory.

— Jak będzie ze zniwami? — zwróciłem się do byłego naczelnika. Ten poszedł do Jana W., do gospody. Mój lokator napisał od ręki oświadczenie, że zniwa go nie obchodzą i dalej nie będzie mi pomagał. Napisałem wtedy prośbę, z bólem serca, żeby wzięli gospodarstwo za rentę. To było w 1973 roku. I do tej pory ani renty, ani gospodarstwa. Popchałem znów do naczelnika. — Co d'ei z ziemią? — Nie wolno wam tej ziemi obsiać — powiedział, bo nie dostaniecie renty. To był już rok 1974. A

nie miał racji, bo najwyżej bym zapłacił podatek, który i tak ściągnięto, mi wiosną.

Czas dziadka Michała i jego troski odmierzała zawsze ziemia. Obsiana, nie obsiana, będzie komu zebrać, czy nie będzie?

— Znów przyszła wiosna. Kto obsieje moją ziemię? Za pytałem, kaleka, naczelnika. — Twoja gospodarka, rób sobie co chcesz — usłyszałem. Więc porozdawałem tę ziemię prawie za darmo. Wzięli ludzie po kawałku, p'acili po 1000 złotych rocznie. To uczynno 13 tys. „a pooatku zapłaciłem 16 tys. zł. Wtedy dostałem to pismo, 14 sierpnia 1974 roku:

„Urząd Gminy Siemysł wzywa Ob. do zaniechania dalszego wydzierżawiania własnych gruntów innym rolnikom. Rozdysponowanie przez Ob. swojej ziemi będzie po wodem uniemożliwiającym przejęcie przez tutejszy urząd gospodarstwa na Skarb Państwa”.

Więc już nie wydzierżawiłem całego gospodarstwa takim jednym z Górawina. Dzierżawą zajął się naczelnik. Prawie całą ziemię, 10,86 ha wydzierżawił E. Andziak, a 2,50 ha A. Kosidło. Spisano prawomocną umowę, w której czytamy: „Umowa niniejsza nabiera mocy z dniem IX 1974 i obowiązywać będzie do dnia przejęcia gospodarstwa ob. Michała Bieleckiego na własność państwa”.

— Nie powiem, Andziakowi płacą mi regularnie po 1400 złotych miesięcznie i i tego żyję.

Co chwilę dziadek Michał przeprosza mnie ze staroświecką galanterią za to, że mu burczy w brzuchu. — A jakże, jadłem dzisiaj barszczyk z proszku. Jadam ma lutko, ale tłusto, mówi z chichotem, bo wie pani, w*edy rzadziej się chodzi na stronę. Czasem nie mam co jeść. bo do sklepu jest półtora kilometra. Chyba bym musiał na czworakach iść.

. — W sobie to jestem zdrowy, jeszcze tak mi się chce żyć. Ale te nogi, to moja rozpacz. Kiedyś, proszę pani, to był Bielecki, jak zaprzagnałem konie do pięknej bryczki, jak pojechałem do miasta, wszystkie kobiety się ogłady. Teraz nie ma już Bieleckiego, Teraz jest wrak. Pyta pani, co ja bym chciał? Tylko rentę i żeby stąd mnie zabrać. Ale nie do domu starców, tylko do domu rencisty. Koniecznie mech pani napisze „do domu rencisty”. Bo ja jeszcze nie jestem stary! Mie chcę być nikimi# cie z?rem, ani dzieciom, ani obcym. Marzę jeszcze o jednym. Bł zupełnie po cichu, nieśmiało. Nowy naczelnik, młody p owiek, ale bardzo dobry, energiczny, podoba mi się. -o on właśnie. ^ iok mnie odwiedził, wpadł na nomv-ł że być może znajdzie mi mieszkanko w Siemysłu. Wtedy może jakaś dobra kobieta oczywiście nie za darmo zao mekuje się mną, żebym miał -zysto i ro zjeść. Ale 'i ia ' „rr.” naczelnik oczekamy na ten wyrok sądowy i nie możemy się doczekać.

Tak samo zakończył rozmowę nowy naczelnik gminy. Powiedział się, o zgrozo, że jak dobrze pójdzie, to mo-7.0 sprawa rozstrzygnie się najwcześniej w sierpniu. O co „reszcie chodzi, że tak to się wlecze. Wiadomo przecież, że żadna córka, ani wnuczek nie będą gospodarować. Czy *ej sprawy nie można przyspieszyć? Jeśli wierzyć dziadkowi, wydał już na tę swoją życiową sprawę około 14 tys. złotych. Czekaj, niecierpliwi się. Wygląda przez okno *hmnej izby na drogę, oczekuje pomocy już dzisiaj, zaraz!

MARYLA WRONOWSKA

Koszalińskie muflony

Piękna, smukła sylwetka, zręczność górskiej kozicy, cenne futro, dorównujące war tością karakulom, atrakcyjne poroże i bar dzo smaczne mięso — oto główne walory muflonów, które jednocześnie stały się w pewnym okresie przyczyną ich niemal doszczętnego zagłady. Muflon, będący w prostej linii dzikim przodkiem europejskiej owcy, przed niespełną stu laty wyparty został z Europy niemal zupełnie. I wtedy właśnie podjęto pierwsze próby ratowania tego pięknego zwierzęcia. Wykorzystując fakt, że na Sardynii i Korsyce zachowały się jeszcze nieliczne muflony, spróbowano stworzyć im warunki bytowania i ochrona również w kilku innych krajach Europy południowej.

W Polsce nieliczne muflony występowały do niedawna jedynie w Sudetach, dokąd prawdopodobnie same przywędrowały z południa. Pierwsze zorganizowane prace nad przeniesieniem muflona poza Sudety podjęto u nas przed kilkunastoma laty w województwie lubelskim. Przeniesione do tego województwa muflony, otoczone należytą opieką działaczy łowieckich, szybko się zaaklimatyzowały i rozmnożyły.

Właśnie przykład województwa lubelskiego wysazał, że muflonem warto się zająć. Jako dzikie zwierzę łowne nie wyrządza żadnych szkód, nie wymaga też przesad-

nej opieki ze strony kół łowieckich, żywi się najgorszymi, kwaśnymi trawami, których właściwie żadne zwierze poza nim nie zjada, jest bardzo odporne i szybko przystosowuje się do nowych warunków. O jego walorach łownych już wspomnieliśmy na wstępie.

W tym roku podjęta została druga w Polsce próba rozszerzenia zasięgu bytowania muflona, tym razem znacznie bardziej na północ. Niedawno pierwsza partia tych oieknych zwierząt przewieziona została do naszego województwa i umieszczona w specjalnej zagrodzie dla zwierząt łownych w Nadleśnictwie Żukowo. W najbliższym czasie spodziewane są następne partie. Stąd, po okresie adaptacji i aklimatyzacji, rozpocznie się trwający kilka lat proces rozpowszechniania muflona w całym województwie.

A oto co na ten temat powiedział nam nadleśnic^z Nadleśnictwa Żukowo, wybitny specjalista w dziedzinie gospodarki łowieckiej, mgr inż. Andrzej Różycki:

— Województwo koszalińskie ma wystarczająco dobre warunki, aby to piękne, n*zwyczajnie atrakcyjne pod względem łowieckim zwierzę u nas się przyjęło i rozpowszechniło. Chciałem jednak zaznaczyć, że o powodzeniu tej akcji zdecydują nie tylko starania specjalistów w dziedzinie gospodarki łowieckiej i kół PZŁ, ale rów-

nież postawa mieszkańców naszego województwa. to, \$jak przyjmie przybysza, który ma wzbogacić faunę naszych lasów i pól. Chciałbym jeszcze raz podkreślić, że

muflon nie czyni żadnych szkód na polach, a zatem rolnicy nie powinni mieć żadnych obaw.

Zdajemy sobie sprawę, że praca nad rozpowszechnieniem muflona w naszym województwie nie będzie z wielu względów łatwa. Jednak nawet duży nakład pracy i zabiegów sownie nam się w przyszłości opłaci.

Tekst i zdjęcie

WIESŁAW WISNIEWSKI

Wypocząć jak najlepiej

Rozmowa z zastępcą dyrektora
Zarządu Okręgu Funduszu Wczasów
Pracowniczych w Koszalinie,
IZABELĄ STANASZEK

(dokończenie ze str. 1)

— FWP rna bazę zbliżoną do zakładowej, jeśli oczywiście porównamy to w tych samych kategoriach. Sły się poglądy, ich echo jest nawet w Pani pytaniu, że baza FWP odbiega standardem od ośrodków zakładowych. Tego poglądu nie podzielam. Na ogół porównuje się nasze budynki nadwerżone wiekiem, najgorzej wyposażone — z luksusowymi ośrodkami zakładowymi. Jeśli jednak nasze obiekty np. kategorii II porównamy z obiektami zakładowymi tej samej kategorii okaże się, że mają, identyczny standard. Wprowadzona od dwóch lat kategoryzacja pozwoliła na sklasyfikowanie obiektów w czterech kategoriach, co powinno uprościć porównania...

— To znaczy, że ośrodki zakładowe także mają kategorie?

— W zasadzie powinny mieć, bo wzorują się na systemie organizacyjnym Funduszu Wczasów Pracowniczych. Bardzo więc interesującą jest kwestia, czy w hotelarskiej bazie FWP ogółem, udział miejsc kategorii pierwszej i drugiej jest niższy czy wyższy niż w ośrodkach zakładowych. Ale takich badań nikt nie prowadzi i osobiście z takimi materiałami się nie spotkałam. Mogę natomiast powiedzieć, na ile corocznie wzrasta standard w naszej bazie FWP. W roku 1974 mieliśmy 184 miejsca w kategorii I, w tym roku jest ich już 788. W kategorii II — 349, obecnie — 379. Automatycznie liczba miejsc w najniższych kategoriach ulega zmniejszeniu.

— Jaka jest zatem baza FWP?

— Mamy bazę stałą, dzierżawioną i obcą. W sumie zarządzamy 6114 miejscami. Tyle mamy przygotowanych na rozpoczynający się lata dzień sezon. Jest to baza zlokalizowana nad morzem — w Sarbinowie, Chłopach, Kołobrzegu, Ustroniu Morskim, Dąrkówku, Jarosławcu, Mielnie i Uście. Sztyld FWP pojawia się także w wielu innych miejscowościach, miastach powiatowych, miasteczkach i wsiach. W sumie — ponad 6 tysięcy miejsc w jednym turnusie, z których w ciągu sezonu letniego korzysta ponad 51 tys. osób.

— Niewiele to w porównaniu z bazą ośrodków zakładowych, które dysponują ponad 65 tysiącami miejsc. Niewiele — w odniesieniu do atrakcyjności i popularności regionu.

— * Niestety. Z części bazy będziemy musieli zrezygnować, gdyż obiekty nie kwalifikują się nawet do remontów. Mamy jeonak bogaty program inwestycyjny, który przysporzy nam miejsc o wysokim standardzie wyposażenia. W Mielnie trwa budowa hotelowca, w planie budowa rekreacyjnego obiektu wielofunkcyjnego, w Połczynie Zdroju projektujemy rozpoczęcie inwestycji z myślą o rozbudowującym się uzdrowisku; będzie to obiekt o przeznaczeniu profilaktycznym. Planujemy także rozpoczęcie budowy hotelowca w Ustroniu Morskim. Są to zamierzenia na najbliższy okres, bo do roku 1980. Ich realizacja pozwoli nam uzyskać około 1000 miejsc. Bardzo dużo jeśli chodzi o możliwości przerobowe własnego zakładu remontowo-budowlanego oraz trudności w ułożeniu zleceń w przedsiębiorstwach budowlanych, mało — w porównaniu z pragnieniami ludzi, którzy chcą wypocząć właśnie nad morzem.

— Na mapie ośrodków FWP od niedawna figuruje Kołobrzeg.

— Od czterech lat czynny jest tu DW „Pomorze!” dysponujący 184 miejscami. Jest to obiekt CRZZ, administrowany przez FWP. W okresie lata jest on domem wczasowym, przez resztę roku ośrodkiem sanatoryjnym... 10 brn, oddany został do użytku nowy obiekt — dom CRZZ „Bałtyk. Będzie on czynny przez cały rok. „Bałtyk” oferuje swoim gościom luksusowe warunki pobytu w pokojach jedno- i dwuosobowych, każdy z węzłem sanitarnym, jak również doskonałą bazę rekreacyjną. Dodatkowym walorem jest wspaniała lokalizacja tuż nad brzegiem morza. 5 maja „Bałtyk” przyjmie pierwszych wczasowiczów.

— Nad morzem robi się coraz tłoczniej. Wszyscy chcą odpocząć na plaży i to koniecznie latem. Co FWP na to?

— Zabiegamy by nasze obiekty były wykorzystywane przez cały rok, nie tylko w okresie zaledwie 100 dni lata. Miejsc w domach ogrzewanych, z podwójnymi oknami mamy właściwie już dużo. Ale o ich wykorzystanie musimy energicznie zabiegać. Wypocząnek nad morzem jesienią i zimą nie ma tradycji. Trudno przełamać zakorzenione mniemanie, że wypocząć można tylko latem. Szukamy więc innych kontrahentów, niż wczasowicze. Są to przedsiębiorstwa organizujące kursy, szkolenia, narady, często obiekty dzierżawimy jako hotele robotnicze. Do kilkuset przedsiębiorstw w kraju wysłaliśmy oferty z wszystkimi usługami, jakie jesteśmy w stanie zaproponować. W tym roku bardzo nam pomogły zimowe ferie młodzieży. Sprzedaliśmy wszystkie miejsca w ogrzewanych domach na zimowiska dla młodzieży szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Większość zakupiła Stocznia w Szczecinie. Ale i koszalińskie zakłady, np. PZZ, WZKR również skorzystały z oferty, mam nadzieję z pożytkiem dla młodzieży. W sumie wykorzystano około 600 miejsc. W budynkach tych organizujemy także wczasy świąteczne, które mają ogromne powodzenie.

— Kursy, konferencje to jednak półśrodki.

— Oczywiście. Przedsiębiorstwa kupują tyle miejsc, ile im potrzeba. Zdarzają się więc przejęcie. Stąd rodzi się coraz bardziej potrzeba dotarcia, do tych przedsiębiorstw czy instytucji, które chciałyby w tzw. martwym sezonie organizować wypocząnek swoim pracownikom. Na nasze oferty, a będziemy je ponawiali co roku, jak dotąd przedsiębiorstwa w kraju nie odpowiadają. Marzenia gospodarzy terenu, a przede wszystkim dyrekcji FWP — by wydłużyć sezon, wciąż pozostają w zasadzie nie spełnione. I nie jest to już sprawa przygotowania odpowiedniej bazy, co do tej pory było zawsze problemem, lecz znalezienie chętnych, którzy chcieliby z niej skorzystać. (Wyjątkiem jest tylko Kołobrzeg, Niezależnie od pory roku mamy ciągle więcej chętnych, niż miejsc.

— Prócz morza, mamy w naszym regionie ponad 1000 jezior, malowniczo położonych, do wzięcia we włókanie przez turystów i wczasowiczów.

— Środki masowego przekazu nieustannie zachęcają instytucje zajmujące się organizacją wypoczynku, by oferowały wczasy pod gruszą i letniska. I my, w ramach tzw. bezinwestycyjnego rozwoju bazy wczasowej, w wielu miejscowościach położonych w głębi województwa nad jeziorami, rzekami, wśród i sów organizujemy letniska. Od czerwca do końca sierpnia, a nawet połowy września wykorzystujemy wynajęte kwatery. Ale zainteresowanie jest wciąż zbyt niskie. Wydaje mi się, że brak zainteresowania tą formą wypoczynku wynika z dwóch powodów. Po pierwsze. Przedstawiciele zakładów pracy kupujący skierowania nie zawsze orientują się w potrzebach swojej załogi. Wiedzą natomiast to, co wie każdy obywatel, że jeśli Zakopane to zima, a Kołobrzeg latem. Swoje uwagi opieram, na listach i rozmowach z wczasowiczami. Piszcie do nas pewna kobieta: „...nie wiedziałam, że to taka koszmarna dziura, 0 szóstej rano budzi mnie pianie koguta i ryczą krowy” * Ta pani zupełnie inaczej wyobrażała sobie wczasy i nie dziwnego, że jest niezadowolona. Ale ze znanego wczasowiska piszę, mężczyzna: „W mieście to ja mieszkam. Teraz chciałbym odpocząć w ciszy i spokoju, bez samochodów i hałasu”. Gdyby zakłady znały potrzeby i upodobania załogi, to nie byłoby nieprawidłowości przy rozdziale skierowań, a tym samym rozczarowań czy wręcz zmarnowanego urlopu.

— A kto lubi ranne pianie kogutów?

— Letniska wiejskie najbardziej chwala sobie pracownicy nauki i pracownicy fizyczni. Najmniej chętnie korzystają z tej formy wypoczynku pracownicy biurowi.

— Czy w popularyzacji letnisk FWP jest bez winy?

— Tego bym nie powiedziała. Rzetelna reklama ma istotne znaczenie. Wydaliśmy i rozprowadziliśmy bardzo szczegółowe foldery. Ale czy trafiły one bezpośrednio do wczasowicza, trudno powiedzieć. W przyszłym roku informatory o naszych letniskach chcemy skierować także do ośrodków informacji turystycznej i do większych zakładów pracy. Drugą sprawą związaną z prawidłowym funkcjonowaniem letnisk wiejskich jest problem inwestycji. Pojawiają się głosy, że FWP, choć od kilku lat organizuje letniska, wykorzystuje istniejącą bazę żywieniową GS i WSS, że korzysta z kwatery prywatnych — zupełnie nic nie inwestuje. Rzeczywiście nie inwestujemy z różnych względów. Ale czy rzeczywiście FWP nic nie wnosi? Poprzez organizację letnisk działamy na rzecz aktywizacji tych miejscowości. Przede wszystkim wzrastają dochody ludności, przedsiębiorstw usługowych, handlowych itp. Wpływamy bardzo korzystnie na poprawienie wyglądu miejscowości i obejść gospodarskich — warunkiem wynajęcia kwatery jest schludne, mieszkanie i... podwórko. Finansowo partycypujemy natomiast w wyposażeniu świetlic w telewizory, radia, prasę, w urządzeniu i wyposażeniu przystani.

— Mówi Pani o tym z wyraźnym przejęciem, wiadać że sprawa leży Pani na sercu...

— Istotnie. Uważam bowiem, że pozostawienie tych miejscowości w ich naturalnym kształcie jest bardzo ważne z wielu względów. Wieś letniskowa to jedna z naszych propozycji wypoczynku. Chodzi nam o różnorodność propozycji do wyboru.

Dziękuję za rozmowę-

MIRA 20ŁTAK

STRACISZ NADWAGĘ ZYSKASZ ZDROWIE

Spóra część naszego społeczeństwa — zwłaszcza ci, którzy przekroczyli „czterdziestkę” — posiada nadwagę. Powodów otyłości jest wiele. Najczęstszym jest, nie Stety, zbyt obfite i kaloryczne odżywianie

się. Bardzo łatwo jest utyć — o wiele trudniej zrzucić nadwagę.

A nie chodzi przecież tylko o wygląd zewnętrzny, lecz o nasze zdrowie. Ci co dźwigają stale niepotrzebne kilogramy wagi, siłą rzeczy gorzej się czują od ludzi szczupłych, a ponadto — co stwierdzone zostało już przez lekarzy na całym świecie — żyją krócej. Nadwaga bowiem sama w sobie nie musi być chorobą, ale jest przedsiönkiem wielu schorzeń. Tkanka tłuszczowa odkłada się nie tylko pod skórą, ale gromadzi się wokół ważnych narządów wewnętrznych, sprzyja powstawaniu miażdżycy, chorobom układu krążenia, utrudnia funkcjonowanie serca i wątroby.

Cierpiący na otyłość — i każdy kto za to uważa, że zbyt szybko przybywa na wadze — nie powinni słuchać rad znajomych, sugerować się różnymi „dietami cud”. Stosowanie na własną rękę, bez porady lekarza, jakiegokolwiek diety może przynieść więcej szkody niż pożytku. Jedynie lekarz jest w stanie stwierdzić przy czynu otyłości i zalecić odpowiednią kurację.

Lekarz też nie jest cudotwórcą — i nie nie pomoże jeżeli nie będzie silnej woli, uporu oraz, co to ukrywać, pewnego rodzaju poświęcenia. Każdy z nas lubi zjeść dobrze i smacznie, i najczęściej... obficie. Na ogół wszelkie rady udzielane przez laików zalecają „diety” które mogą doprowadzić do wyniszczenia organizmu i wielu chorób. Organizm ludzki do prawidłowego funkcjonowania potrzebuje określo-

nych składników: tłuszczu, białka, węglowodanów, witamin, soli mineralnych. Pozbawienie go choćby jednego z nich jest karygodne.

W zależności od zaleceń lekarza dobową ilość kalorii zmniejsza się przy rozsądnej diecie odchudzającej do 60, a nawet 40 proc. zapotrzebowania. Człowiek zdrowy 0 normalnej wadze potrzebuje około 35 kalorii na 1 kilogram wagi ciała na dobę. Delikwent z nadwagą musi tę ilość zmniejszyć do 15—20 kalorii na 1 kg ciała.

Wartość kaloryczna dziennych posiłków powinna się kształtować w granicach około 1000 kalorii — i trzeba, niestety, spożywać pokarmy z ołówkiem w rękę, liczyć i liczyć kalorie. Przykładowo warto podać, że 10 dkg sera chudego dostarcza 100 kalorii, tyle samo kalorii zawiera 3 dkg schabu, 4 dkg kiełbasy żywieckiej, 30 dkg kalafiora, 10 dkg karpia, 4 dkg chleba itd.

Łatwo to wszystko wyliczyć, zwłaszcza że w wielu wydanych u nas, m.in. przez Instytut Żywnienia i Żywności i Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, broszurach i książkach podane są dokładne dane, wyjaśniające całą „buchalterię” niezbędną w diecie odchudzającej.

Trzeba przyznać, że odchudzanie się nie należy do przyjemności. Człowiek otyły, któremu zaczniemy serwować mniejsze ilości kalorycznego pożywienia, będzie od czuwał głód. Dlatego przy wszystkich dziennych wyliczeniach spożywanych kalorii trzeba jednocześnie pamiętać, aby posiłki były objętościowo duże, choć niskokaloryczne. Do produktów takich zaliczają naukowcy warzywa i owoce, chociaż nie wszystkie. Do najwyższej kaloryczności należą banany, winogrona, maliny, do najniższej — cytryny, melony, pomarańcze. Z warzyw warto zwrócić uwagę, zwłaszcza wiosną, na bardzo mało kaloryczną sałatę zieloną. Zjedzenie jej — oczywiście bez śmietany i jaj — w ilości pół kilograma

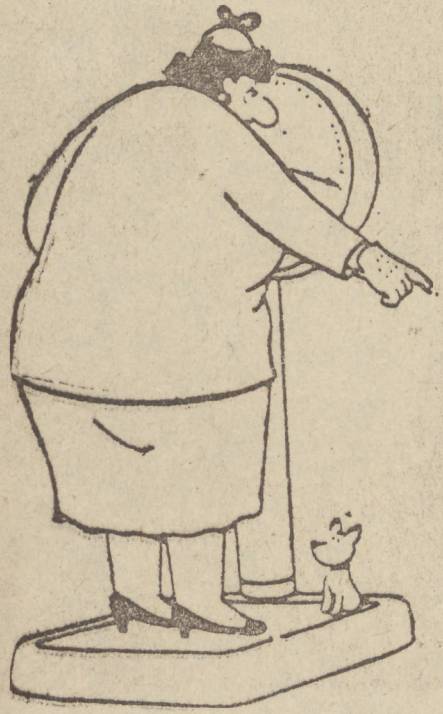
daje dopiero 100 kalorii; taką samą ilość kalorii daje zjedzenie pół kilograma ogórków świeżych, 350 g pomidorów itd.

Każdy przyzna rację, że stosowanie diety odchudzającej w warunkach domowych, a jeszcze bardziej stołkowych jest uciążliwe i w wielu wypadkach niemożliwe. Niestety, nasz przemysł produkujący środki żywności traktuje przetwory dietetyczne po macoszemu. Na świecie, zwłaszcza w Stanach Zjednoczonych, Anglii, Szwajcarii, już po pierwszej wojnie światowej zwrócono specjalną uwagę na produkcję przetworów dietetycznych. W ciągu ostatnich 15 lat przemysł spożywczy w Związku Radzieckim, Bułgarii, NRD, Czechosłowacji i na Węgrzech uruchomił na szeroką skalę wytwarzanie dietetycznych środków spożywczych.

U nas zagadnienie takiej produkcji wciąż nie jest uporządkowane. Wprawdzie niektóre zakłady zajmujące się produkcją „dietetycznych środków produkcji, zwłaszcza przeznaczonych dla małych dzieci, robią co mogą — ale handel nie stosuje specjalnych warunków przechowywania, nie wydziela specjalnych sklepów, nie przestrzega okresu gwarancji wymaganych szczególnie dla tego rodzaju produktów.

Produkcja dietetycznych środków spożywczych nie może być sprawą marginesową, choćby dlatego, że ceł utrzymania prawidłowej wagi zależy zdrowie naszego społeczeństwa.

IRENA. NIZIAŁKOWSKA

Pójdiesz ty!!!

W salonie wystawowym Powiatowego Domu Kultury w Słupsku wystawa rzeźby **Piotra Saksona**. Są tutaj eksponowane rzeźby w kolorowym drewnie. Autorem tych prac jest rolnik rencista z Pobłocia, Piotr Sakson. Niedawno przekazał on gospodarstwo za rentę i poświęcił się pasji twórczej. Rzeźbi w drewnie postacie ludowe, przedstawia ludzi różnych zawodów, (wir)

Fot. I. Wojtkiewicz

W PIONIER- SKIEJ PLACÓWCE

Przychodzą głodne, brudne, pobite. Przychodzą z własnej woli lub na polecenie sędziego. W Kuratorskim Ośrodku Pracy z Młodzieżą przy Sądzie dla Nieletnich w Białogardzie znajdują dobre słowo, opiekę, rozrywkę — czyli to wszystko, czego nie mają we własnych domach. Ponad trzydzieści dzieci w wieku 11—16 lat pięć razy w tygodniu spędza w ośrodku popołudnia.

W dawnej siedzibie MZBM, gdzie obecnie mieści się Sąd dla Nieletnich parter budynku zaadaptowano na ośrodek. Wiele prac wykonano w czynie społecznym, sporo pomogły dzieci. Mają teraz niewielki wprawdzie, ale za to jakby własny kąt. Jest sala lekcyjna — tam od bywa się nauka, pod kierunkiem nauczycieli pracują grupy wyrównawcze. Obok świetlica, a w niej wiele gier, radio, telewizor, aparat projekcyjny. Jest też kuchnia, bo dzieci otrzymują podwieczorek.

Na pewno niełatwo jest pracować z dziećmi, z których większość stała już przed sądem. Ostatnio na przykład przychodzą tam dwaj jedenastoletni chłopcy, którzy w ciągu jednego wieczoru włamali się do trzech kiosków. „Robotę” wykonali fachowo — w rękawiczkach, żeby nie zostawić śladów, a trasę ucieczki z miejsca włamania posypali zmieszonym pieprzem — żeby zmylić ewentualny pościg z psem. Skąd zaczerpnęli pomysły, kto ich tego nauczył. Dorn, środowisko rodzinne, ulica?

— Zasadniczym celem powołania Kuratorskiego Ośrodka Pracy z Młodzieżą — mówi prezes Sądu Powiatowego w Białogardzie, Stanisław Smulski — jest resocjalizacja nieletnich, w stosunku do których* zapadły orzeczenia sądowe, oraz działalność profilaktyczna wśród dzieci wywodzących się ze środowisk kryminogennych. Chcemy, by te dzieci jak najwięcej czasu spędzały poza domem, w którym nic dobrego się nie uczą. Chcemy, by przychodziły do ośrodka dzieci z ulicy, dzieci, które tylko teoretycznie mają dom.

Dzieci, które weszły w kolizję z prawem najprościej byłoby umieścić w zakładzie poprawczym. Chodzi jednak o resocjalizację nieletnich w warunkach wolnościowych, ale w izolacji od środowiska niezdolnego do wpojenia im podstawowych norm obowiązujących w społeczeństwie.

Ośrodek w Białogardzie istnieje dopiero od roku, ale ma już pewne sukcesy. Wyodrębniły się grupki. Młodzież dobrała się według zainteresowań — artystycznych, sportowych i innych. Wkrótce też wyłonili się przywódcy grup. Przywódcy w sensie pozytywnym. Powoli do pracy w ośrodku wciągają się rodzicowie — uczeń

ników kursu pedagogizacji, zorganizowanego przez TWP.

Matka czternastoletniego chłopca tak ocenia pobyt syna w ośrodku:

— Mój syn od roku chodzi na te zajęcia. Sędzia mu kazał, bo miał włamanie do kiosku. Dobrze, że go do poprawczaka nie zamknęli. Pięć lat siedziałam, to wiem co to znaczy. Ojciec go przez ten czas nie dopilnował, to się chłopak rozpuścił. Ale teraz jest coraz lepszy. Myję się co wieczór, spodnie prasuje, siostrze w lekcjach pomoże, nawet zupełnie ugotować i naczynia pozmywać. Ja wiem, że tego wszystkiego powinien się w domu nauczyć, ale jakoś nie wyszło...

W ośrodku młodzież znajduje coraz ciekawsze, coraz różnorodniejsze formy zajęć rozrywkowych i zdobywania tak im niezbędnej wiedzy o życiu. Będzie kółko fotograficzne, pracownia plastyczna, kurs szycia, gotowania i pieczenia, sekcja krajoznawcza. Dla tej ostatniej Komenda Powiatowa MO zakupi rowery, inny zakład pracy może zdobyć się na kupno namiotów. Większość sprzętu, którym dysponuje ośrodek, udało się zakupić dzięki ofiarności białogardzkiego społeczeństwa. Wiele zakładów pracy już pomogło finansowo, wiele zadeklarowało pomoc, bo potrzeby ośrodka są ciągle bardzo duże.

Nie wszystkie sprawy związane z prowadzeniem ośrodka są dopięte na przysłowiowy „ostatni guzik”. Niedobrze, że w sobotę i w niedzielę ośrodek jest zamknięty. W tym czasie dzieci mają najwięcej wolnego czasu, w domu z reguły przebywają również rodzice. Często wspólna z takimi rodzicami niedziela niewczy robotę wychowawczą całego tygodnia. Funkcję opiekunów w ośrodku sprawują na ogół społeczni kuratorzy. Tytułem rekompensaty, symbolicznej zresztą, otrzymują pięćset złotych miesięcznie. W powiecie białogardzkim jest ponad stu takich kuratorów. Są na pewno ludźmi ofiarnymi, oddanymi sprawie, ale mają swoje zawodowe i rodzinne obowiązki, nie zawsze mogą się tak bardzo angażować, jakby tego wymagała na przykład sytuacja w ośrodku. Wydaje się, że w ramach tych samych środków finansowych można by zatrudnić kilkunastu etatowych kuratorów, odpowiednio przygotowanych którzy dzień po dniu pełniliby kuratorską powinność. Można by wówczas otworzyć ośrodek również w sobotę i niedzielę tym bardziej, że z roku na rok przybywa wolnych od pracy sobót.

Kolejna sprawa: w Kuratorskim Ośrodku Pracy z Młodzieżą jest doskonałe pole do działania dla organizacji młodzieżowych. Ale działania nie ma, choć w porozumieniu z dyrekcją zakładu zetemosewcy z białogardzkiej „Eltry” przyjęli patronat nad ośrodkiem, zawarto na wet odpowiednie porozumienie. Harcerzom też trzeba odpowiedzieć, że przy ośrodku warto powołać drużynę czy zastęp „Nieprzetartego szlaku”. W innych tego typu placówkach wychowawczych istnieją takie drużyny i bardzo dobrze pracują.

Kuratorskie ośrodki pracy z młodzieżą w naszym województwie są placówkami pionierskimi, należą do pierwszych w kraju. Jedne powstały — jak w Białogardzie — przy Sądzie dla Nieletnich, inne — jak w Kołobrzegu — przy szkole. Jedne i drugie nabierają dopiero doświadczeń, wypracowują formy działalności. Na razie jest ich niewiele, następne będą powstawały na bazie doświadczeń tych pierwszych. Jedno jest pewne — ośrodki zdały egzamin, okazały się placówkami skutecznej resocjalizacji w warunkach wolnościowych. Zastępują na społeczne zainteresowanie i pomoc.

ANNA ZALEWSKA

HOMO TELEVISIENSIS

Przyszli pod wieczór, niezapowiedziani — jak dawniej, kiedy nasze kontakty były jeszcze częste. Już od progu dowiedziałem się „dlaczego” Zepsuł im się telewizor, a oni... właśnie... koniecznie... chcie liby obejrzeć, więc... gdyby to mi nie przeszkadzało... itp. itd.

Włączyłem odbiornik.

Właśnie „odrabiałem zaległości” w lekturze, gdy zadzwieczał telefon. Dzwonił przyjaciel:

— Stary... widziałeś tę bramkę Lubańskiego, majstersztyk. Nie ten „Górnik”, powiadam ci, nie ten „Górnik”. Co — co ty mówisz? Jak to o... mecz w telewizji a ty czytasz?...

Poczułem się trochę dziwnie, i — włączyłem telewizor.

— Tatusiu, taka piękna pogoda... chodźmy na wrotki. Do parku.

— Wiesz córeczko, tatuś ma jeszcze dużo pracy, a poza tym dają dziś w telewizji taki dobry film. Dla dzieci... — usłyszałem własny głos. I zrobiło mi się nieswojo.

W rozważaniach o Człowieku współczesnym mówi się z niepokojem o wielu jego cechach, a nade wszystko — o skłonności do samoizolacji. O tendencji do zamykania się w swych 4 ścianach i dobrowolnym ograniczaniu łączności ze światem. O spadku jego towarzyskiej więzi i społecznej aktywności wraz ze szkoda jaką sam ponosi przez eliminowanie się z uczestnictwa w innych procesach kulturowej egzystencji poza tym jedynym (biernym) kanałem: telewizją.

Nie wiemy wprawdzie jak wypadnie ocena neuro-psycho- i socjologów zapłat 20—30 na temat genetyzacji kształtowania się pewnych odruchów i nawyków u „człowieka społecznego” lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych — u działy i wpływu w tym względzie telewizji. Być może, wypadnie ona nawet korzystnie. Może okaże się np. iż właśnie najmłodsza z muz przyczyni się w decydujący sposób do zmniejszenia cech agresywnych człowieka; że przyczyni się do pogłębienia w nas cech łagodności, umiejętności zadumy i kontemplacji, skłonności do introspekcji, nawyku refleksji, słowem — tego, czemu nie sprzyja nadmiernie czynne, aktywne życie społeczne.

Być może...

Jak wykazują badania w licznych krajach wielu kontrynentów od Japonii po USA, w szczególności zaś — w Europie (w tym, również w Polsce) do imprez kulturalnych, które poniosły trwałe szkody w wyniku rozpowszechnienia się nawyku korzystania z telewizji, należą przede wszystkim:

- 1) kina i teatry,
- 2) książki i periodyki (także popularnonaukowe),
- 3) zabawy towarzyskie i inne formy wyzicia się kulturalnego, w tym również — sport (stadiony są puste).

Nabycie telewizora, tego jedynego sprzętu technicznego, który człowiek nazwał „domownikiem”, jest więc czymś więcej niż tylko zwykłą transakcją handlową. Po pewnym czasie, jego „obecność” (lub jej

brak) stają się nie do zniesienia, dla dobrej sprawy nie bardzo już wiadomo: kto kupuje, a kto i komu zostaje sprzedany W niewolę.

To prawda, narzekamy, sarkamy, szydzimy z tego lub innego programu TV, prywatnie i publicznie, i to dobrze bo znaczy to, że zachowujemy jeszcze pewien krytyczny dystans „do sprawy”. Ale przecież, gdy nadchodzi wieczór... włączamy telewizor nie zdając sobie sprawy, że zachowujemy się jak... narcomani. Zwłaszcza, gdy dla niektórych z nas stał się on już głównym źródłem informacji, orientacji i kształtowania poglądów na świat i życie, politykę, kulturę, estetykę, na ile, dobry i zły gust, wzorce zachowania i wzorce ich oceny itp. wartości łącznie... z poczuciem humoru. Lub jego brakiem. W tym właśnie tkwi sedno największej groźby (społecznej) i takiej samej odpowiedzialności tych, którzy ów „telewizyjny ogródek” uprawiają iż stał się on dla wielu, dla zbyt wielu wygodnym panaceum wiedzy na wszystkie trapiące ich dotąd wątpliwości, znaki zapytania, problemy na które odpowiedzi szukali dotąd w innych formach społecznych sposobów komunikowania się: w książce, teatrze, kinie, muzeum, sali koncertowej, towarzyskiej dyskusji...

Chciałbym być dobrze zrozumiany, bom... sam pełen winy co zresztą zaznaczyłem na wstępie. „Na to co dobre (w telewizji), ja krzywo- nie zerkam”. Doceńmy jej walory i to, że umożliwiła nam uczestnictwo w zdarzeniach i treściach — politycznych, kulturalnych, sportowych — w których (bez niej) nie moglibyśmy uczestniczyć. Różnokierunkowość tych doznań i powszechność ich odbioru jest bez wątpienia najbardziej demokratycznym i uniwersalnym kompendium wiadomości, emocji i przeżyć, także... wysokiej, czasem bardzo wysokiej artystycznej i poznawczej wartości jakie stają się udziałem wszystkich. To samo jednak, choć już nie z identycznym skutkiem, dotyczy również owych — złych, nudnych by nie rzec wręcz kompromitujących programów i sposobów przekazywania informacji rywalizujących swą formą i językiem z zaściankami... pana majstra i księdza proboszcza. Na szczęście, w takich chwila

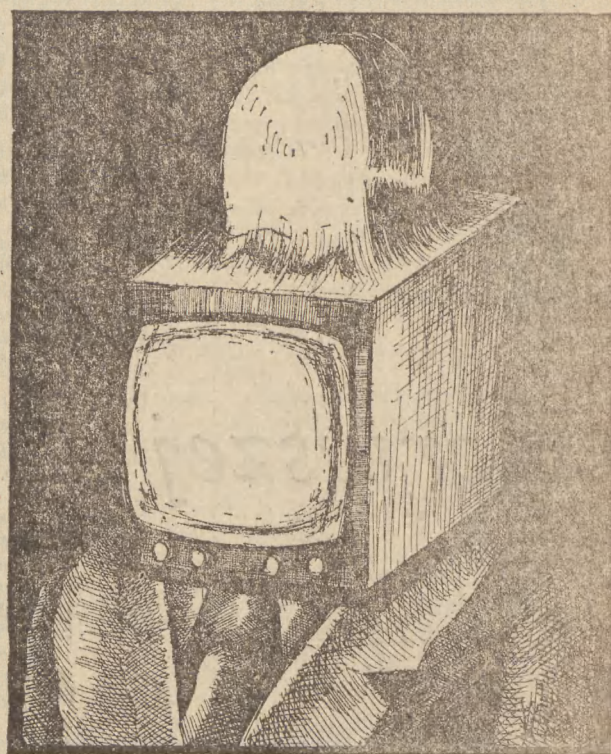
lach można wyłączyć telewizor lub wyłączyć Cenię, i... „niech sobie tam migają te śrubki, walet, rynny, klepki — z Pcimia, Wsiemia, Kłaja i Rozstaja” dokąd znów nie zacznie się dziać coś interesującego w telewizyjnym okienku.

Dlatego nie tworzą mnie katastroficzne prorocтва o naszym wyjąłowieniu intelektualnym i nieuniknionej, zubożonej unifikacji poglądów do których (tak to się czasem wydaje) pragnie przycisnąć się telewizja. Na szczęście, człowiek jest dostatecznie różnorodnym i zróżnicowanym w swych reakcjach osobnikiem aby miało mu to grozić w większym stopniu niż w przypadku — schematycznych, zruty-nizowanych szablonów prasowych czy komunikatów radia, które i tak kiedy odbiera inaczej. Na szczęście również sama telewizja jest — jak była już o tym mowa — zbyt nierówna w swych programowych wartościach, co jeszcze bardziej oddala tę jeremiaszową groźbę o... telewizyjnej monokulturze jaka ma nam zagrażać.

Niepokoje jednak, i to ludzi zajmujących się tym zagadnieniem specjalnie (naukowo), pogłębiający się stopniowo lecz stale — właśnie w wyniku nadmiernego korzystania z TV — proces alienacji społecznej i swoistego „konsumpcyjnego” sybarytyzmu przeżywania i dzielenia się treściami naszego życia społeczno — kulturalnego. Niepokojący jest tryb podporządkowania prywatnego życia człowieka czasowi określanych programów telewizji (dziennik, film, teatr) czyniąc je przesadnie „zasiedziały” i niezdrowym — także z fizjologicznego punktu widzenia.

Ostrożnie tedy z tym „koniem trojańskim”, które go wpuściliśmy do naszych domów. Nie zdradzajmy dla niego książek, teatru, wystaw, prasy, kawiarni. Nie pozwólmy się wabić co dzień jedynie głosowi „telewizyjnej Syreny”. Pamiętajmy o wszystkich ogrodach naszego społecznego życia, które uczyniły nas tymi, jakimi jesteśmy — ludźmi myślącymi.

STEFAN IIENEL ;

Rys. Humanié, Dimančle

X PRZEGLĄD ZAWODOWYCH TEATRÓW MAŁYCH FORM W SZCZECINIE

CZEKAJĄC

NA

NOWA

GENERACJE...

fczJSalii

— Szczeciński przegląd jest festiwalem inicjatyw artystycznych. A przynajmniej wyszedł on z takiego nurtu — powiedział na chwilę przed ogłoszeniem werdyktu przewodniczący jury, a jednocześnie jeden z tych, którzy w naszej sztuce teatralnej m. in. mo-
nodramowi, nadali wysoką rangę Andrzej Łapicki. Powiedział też jeszcze jedną prawdę: że w tym roku w Szczecinie dominowała problematyka współczesna.

Tyle komplementów. A konkrety? Na dwanaście spektakli, aż trzy tematy wiejskie — już nazwiska autorów mówią za siebie: Kawalec i Nowak. Inna sprawa, że zaserwowana akurat dawka ich tekstów jest już dla nas czymś przebrzmiałym, czymś, co stoi o krok od lektur szkolnych jako zapis literacki pewnych dokonanych przeobrażeń i przemian. W interpretacji wykonawców ze Szczecina, Poznania i Gorzowa musiała ona zabrzmieć jak nie pozbawione poetyckości i sentymentu wspomnienie tego, co minęło. Trzy monodramy godne może obejrzenia, ale nie wnoszące nic nowego ani w sferę problemu, ani też w sferę aktorskiego działania.

Jeszcze bardziej muzealny produkt przywiózł tylko Tadeusz Kuduk z Lublina. Jego „Ikar 74” (teksty Horacego, Ajschylosa, Sofoklesa, Morstina, Wyspiańskiego i Staffa) to nic innego w zamiarze artystycznym, jak nawiązanie do świetnych, lecz przebrzmiałych tradycji teatru rapso-
dycznego. Takie samo, jak gdybyśmy teraz stanęli oko-
w oko z legendarnym Ika-
rem, który zapomniał już o-
locie ku słońcu, a pokazał nam tylko żałośnie śmieszne, oblepione woskiem skrzydła. Gdy dodajemy — jeszcze, że z całą powagą na tym „festiwalu inicjatyw artystycznych” aktorzy rzeszowscy prezentowali (pewno pożyteczny) bryk z historii teatru: czyli: rzecz o pierwszej odtwórczyni roli Panny Młodej w „Weselu”, Wandzie Siemaszkowej — wszystkim interesującym się nowinami teatralnymi sztuki zrobić się powinno raczej smętnie.

I rzeczywiście — nie warto było ani oglądania, ani tym bardziej konfrontowania z tym, co przywiózły „asy” przeglądu. „Asy” nie dlatego, że legitymujące się już uznaniem w kraju marką. Po prostu — Teatr Ochoty, Teatr Adekwatny i „eref 66” mają określoną już od pewnego czasu linię

artystycznych i treściowych poszukiwań. Ochota — szukająca takiego materiału w dramacie czy prozie narracyjnej, który pozwoli nawiązać bezpośredni dialog z widzem; Adekwatny — który tym razem przywiózł Brechta („Człowiek jak człowiek”) ale jakże wyostrożonego, jakże drapieżnego w stosunku do tematu i do widza, atakującego nie tylko wyborem konwencji teatralnej, zmuszającej do współuczestnictwa, ale odpowiednią konstrukcją psychicznych napięć i aktorskich wysiłków (scenariusz — Jerzy Wójcik, reżyseria — Magda Wójtik); i wreszcie — „eref 66”, który obok dwóch monodramów konkursowych przywiózł dwa inne, poza konkursem i przewyższył konkurentów nie tylko liczbą propozycji, ale przede wszystkim wachlarzem problemów, tracaniem z całą świadomością i odpowiedzialnością żywych i aktualnych polskich spraw.

Jak wypadły te zapasy, najlepiej i najsprawdliwiej (warto podkreślić, że w tym roku w Szczecinie opinia jury wyjątkowo się uzupełniała z opinią publiczności) określa werdykt: Nagrody Publiczności — I nagroda dla spektaklu „Człowiek jak człowiek” (Teatr Adekwatny z Warszawy), ® i I* nagroda dla spektakli „pi lampion” i „Nie ma ratunku” (Teatr „eref 66” z Krakowa); Nagrody Komisji Artystycznej — w grupie spektakli wieloosobowych: I nagroda dla „Jak przejść w pion” (tekst — Czesław Dziekanowski, reżyseria — Zdzisław Wardęjn, wykonawcy. Małgorzata Pritulak i Jan Kulczycki (Teatr Ochoty) i II nagroda dla spektaklu pt „Człowiek jak człowiek” (Teatr Adekwatny), w grupie monodramów — I nagroda (i jedyna) dla spektaklu „Champion” (tekst — Stanisław Radłowski, reżyseria — Jacek Strama, wykonanie — Janusz R. Nowicki, (Teatr „eref 66”).

A ponieważ utarła się tradycja, że w Szczecinie wykonawcy bardzo cenią sobie właśnie nagrody publiczności, pozwolę sobie jeszcze na przytoczenie kilku wniosków z dyskusji pomiędzy widzami — czego dziś oczekuje odbiorca małych form teatralnych?

Przed wszystkim — aktualnych treści, mocno i wprost trafiających do widza. A także — kunsztu

aktorskiego. To już nie mogą być rozchwiane poszukiwania formalne. Ani tym bardziej — poprawnie podany chociaż nośny tekst. Widzowie domagali się przede wszystkim przemysłanego zespolecia formy widowiska z aktualną dniem dzisiejszym treścią i aktorskim kunsztem. W tych wymogach jest też oczywiście wrażliwość na teatralność propozycji, jest bunt przeciwko tkwieniu w „pudełkowej” scenie, jest wreszcie zdecydowany protest przeciwko chałturze, przeciwko przeżutej i podanej na talerzu papce. Jednym zdaniem — widzów nie przede wszystkim wymaga i to wymaga bardzo wiele.

— Nie chodzi o to, żebyście tak ustawiali fotele, żeby nie można było wyjść w czasie spektaklu. Róbcie tak, żeby widz nie miał ochoty wychodzić — usłyszałam w trakcie dyskusji.

To zdanie warto przytoczyć. Nie tylko prezentowanym w Szczecinie i gdzie indziej małym formom teatralnym. Przyda się je usłyszeć także i profesjonalnym dużym scenom.

Pięć dni i dwanaście kursowych spektakli przywiezionych przez ludzi z niewielu właściwie stron kraju. Gdzie podziały się potężne swego czasu, m. in. właśnie w małych formach teatralnych, województwa gdańskie i bydgoskie, gdzie

Koszalin czy Olsztyn? Czy zaniechano już prób artystycznych poza dużą sceną? Że tak nie jest, najlepiej dowodzi fakt, że komisja kwalifikująca na szczeciński przegląd obejrzała aż 40 zgłoszonych spektakli. Wybrano z tego dwanaście — należy ufnie mniemać, że dwanaście najlepszych. Jeżeli jednak spośród tych wybranych warto było obejrzeć ledwo połowę, to jakż w takim razie reprezentowały poziom te zgłoszone i nie dopuszczone? Musiały być w zamyśle mniej interesujące, niż spektakl rzeszowski czy lubelski a w wykonaniu aktorskim nie dorównujące nawet tym propozycjom, o których tu nie Wspomniałam.

Jak pisze w swoim szkicu do programu jubileuszowego szczecińskiego przeglądu Michał Misiorny, „ruch pionierski się wyczerpał, wypada teraz czekać na nową generację”. Nie ulega wątpliwości, że na dziesiątym przeglądzie, jeżeli się ją oczekiwała generacja w ogóle przejawiała, to tylko tam, gdzie mała forma teatralna stała się programowym założeniem zinstytucjonowanej już grupy — jak wspomina ne przed chwilą warszawskie teatry Ochoty i Adekwatny, jak krakowski „eref 66”. Tylko one mogły się w tym roku w Szczecinie liczyć, tylko one podjęły artystyczną rywalizację. I to

nie czym innym, jak świadomym odejściem od repertuarowego przypa-ku, jak świadomym poszukiwaniem aktualnego tematu i adekwatnej do jego przekazania formy. Jak wreszcie — zerwaniem z zakorzeniałym już nawykiem sprowadzania małej formy teatralnej do roli popularyzatorskiej w nieoświeconym „społeczeństwie”.

WALENTYNA TRZCIŃSKA

Na marginesie: Jak już wspomniałam, na szczecińskich konfrontacjach zabrakło także Koszalina. Dlaczego? Gzy w zespołach Bałtyckiego Teatru Dramatycznego i słupskiej „Tęczy” nie ma żadnych ambicji w tej sferze teatralnego działania? Czy też — nie ma odważnych do zmierzania swoich sił? Pytanie być może z tych niestosownych. Ale postawić je chyba warto. Ot, chociażby jako złośliwą konfrontację z grupą aktorów z Nowej Huty, której w szlifach zdobywanych w Teatrze „eref 66” patronuje tamtejszy dyrektor, Ryszard Filipiński. Może dlatego, że sam przede wszystkim aktor. A może — że docenia samodzielność w doskonaleniu aktorskiego rzemiosła. (wmt)

Do

pierwszej

krwi

I „0 ministrowie do spraw Galicji, Wojciechu Dzieduszyckim

opowiadano przed I wojną światową, że wyzwany na pojedynek nie stawiał się i przysłał listik: „Przepraszam za spóźnienie, zaczynajcie beze mnie”. Pojedynkomania szczególnie rozpowszechniona była w Polsce w wieku osiemnastym. Wiek dziewiętnasty przynosił nieco płomieni zwad i pretekstów do pojedynków i dopiero lata międzywojenne przyniosły erupcję tego zjawiska. Pojedynek był satysfakcją honorową udzieloną przez obrażonego obrażonemu. Pojęcie obrazy było niestychające płynne w różnych czasach, niekiedy zdarzało się, że wystarczył pretekst do obra-
zy, aby się kłuto, rąbano czy szpikowano kulami.

W Polsce obowiązowały dwa: osławiony „Kodeks Honorowy” Władysława BOZIEWICZA i „Kodeks” Tadeusza Zamoyskiego i Eugeniusza Krzemienieckiego. Oczywiście najpopularniejszy był kodeks Bożewicza. W niedawno wydanej książce DO PIERWSZEJ KRWI Jerzy Rawicz opisuje kilkanaście pojedynków, których autorami byli ludzie znani w kręgach wojskowych i towarzyskich przedwojennej Polski, by wspomnieć tylko generała Hallera, J. N. Millera czy wreszcie znakomitego poetę Antoniego Słonimskiego.

3. Najczęściej używaną bronią był pistolet bezgwintowy, ładowany kulą od lufy, bez muszki. Prawo wyboru broni przysługiwało stronie obrażonej, chociaż w praktyce decydowała strona wyzwana. Zastępcy honorowi tzn. sekundanci omawiali warunki spotkania honorowego, które najczęściej nie stanowiły zagrożenia życia lub zdrowia dla stron. Niemniej jednak zdarzały się nieszczęśliwe wypadki.

A Pojedynki były zabronione przez prawo cywilne i kościelne. Były jednak niekiedy jedynym rozstrzygnięciem honorowym sporu. Prawo w szczególnych tylko przypadkach ingerowało, ka-

ra wszelako nałożona na pojedynekowiczów nigdy nie była zbyt uciążliwa. Rozmówcy Jerzego Rawicza podkreślając absurdalność pojedynków nie oponowali jednak wyraźnie przeciwko idei takiego załatwienia sporu. Wynikało to z presji społecznej. Kto odmówił pojedynku, uznawany był za niehonorowego, wynikały stąd kłopoty natury towarzyskiej. I to nie byle jakie.

F Były pojedynek wynikiem epoki, która odchodziła. Epoki, która zamiast racji naczelnych, ogólnych przedkładała racje prywatne. Służyła jednostkom uzurpującym sobie prawo do honoru, jakby posiadającym do niego prawo ex cathedra. Była to choroba systemu totalnego, systemu, w którym argument ostateczny znajdował się u wylotu lufy pistoletu. Idea pojedynku, to jednocześnie idea określonego stylu życia Tam, gdzie spór rozstrzygała kula, rozstrzygana była zarazem wartość życia. A życie wobec tego nie przedstawiało żadnej wartości, nawet jeśli było to życie cenne dla społeczeństwa, dla narodu, dla kultury. Pisał Boy-Zeleński: „Ponad kodeksem zwykłym mamy kodeks Bożewicza, przekreślający wszystko. Bo gdzie tam zwykłej kodeksinie równać się z tym nadkodeksem... Z Bożewiczem w ręku można wystrzelać pół świata, można przeciąć mieczem wszystkie zawitości polityczne”. Były więc pojedynki wytworem pewnej cywilizacji, r. oż na nawet zaryzykować, kultury duchowej społeczeństwa. Ale również od wieków traktowane były jako zwyczajne przestępstwo, pojedynekowicze zaś traktowani byli jak zwykli przestępcy kryminalni. DO PIERWSZEJ KRWI Jerzego Rawicza jest książką o pogmatwanych losach II Rzeczypospolitej. Jest książką-dokumentem o zabawach tragicznych. Jest książką o niby-honorze. Jest przyczynkiem do naszych dziejów. Przyczynkiem napisanym wybornie.

LAUREAT NAGRODY „EKРАНU”
IM. Z. CYBULSKIEGO

MACIEJ GÓRAJ

Gościł na II Międzynarodowych Spotkaniach Filmowych w Koszalinie w ub. roku. Film, w którym kreował główną rolę, „Ciemna rzeka”, otrzymał główną nagrodę, a Maciej został wyróżniony za najlepszy debiut aktorski. Po rozdaniu nagród w amfiteatrze rozmawialiśmy z nim. Spieszył się wówczas na zdjęcia do Wrocławia. Ponownie Macieja Góraj spotkałam podczas próby generalnej „Ptaków” w Teatrze Powszechnym w Warszawie. Zapytałam czego dokonał przez rok?

— Nauczyłem się prowadzić tramwaj, bo tego wymagała ode mnie rola kreowana w filmie Lorentowicza „To ja zabiłem”. Nie wiem, czy tytuł jest adekwatny do treści, film traktuje bowiem o rozterkach bohatera, który stał się zabójcą z przypadku. W trakcie realizacji tego filmu Krauze powierzył mi rolę Krzemka w „Strachu”, filmie typowo kryminalnym. Niepokoję się, jak ten film zostanie przyjęty. Powstawał on w trudnych dla mnie warunkach i ciągłym zmaganiu się z czasem. Krażyłem wtedy pomiędzy Łodzią i Wrocławiem, kręcąc filmy i grając na dodatek w teatrze. Byłem zmęczony, udrecony, może to ciągle napięcie, ten wysiłek, będzie korzystny dla tej postaci? Później zagrałem Malinowskiego w „Ziemi obiecanej”, miałem też rolę w „Zapamiętaj imię swoje”.

— W poprzednim sezonie grałeś w Teatrze Narodowym, teraz spotykamy się w Powszechnym, który niedawno rozpoczął działalność. Jak tu trafiłeś i jak pracuje się w zespole, który dopiero się tworzy?

— Wajda namówił mnie do zmiany teatru, swój udział w tym ma również dyrektor Hübner. Na początek już w pierwszym spektaklu („Danton”) powierzono mi trudne i odpowiedzialne zadanie aktorskie, ale dające równocześnie mnóstwo satysfakcji. Jeśli chodzi o atmosferę w Powszechnym, gdzie spotkali się znani aktorzy i-początkujący, jest znakomita. Tu nie ma żadnych barier, wszyscy są kolegami. Wojtek Pszoniak pomagał mi w tworzeniu postaci Billou, każdy z doświadczonych kolegów służy radą, gdy trzeba.

— Jak się czujesz przed premierą?
— Ciagle jeszcze scalamy to przedstawienie, które powstawało w szybkim tempie. Jesteśmy ciekawi jak widzowie przy-

ję naszą propozycję. Mam trudną rolę, gram podwójną postać ptaka i człowieka — Metana. Tekst nie podsuwa żadnych wyjaśnień, autor liczył na propozycję aktora. Niepokoję się, czy to rozwiązanie, które ustaliliśmy wspólnie z reżyserem, będzie trafne. Sztuka nasuwa mi też pewną refleksję, jesteśmy w tym teatrze ptakami z różnych stron Polski, każdy chciałby stworzyć tu coś nowego.

— Dzielisz więc — jak większość naszych aktorów — czas pomiędzy film i teatr. Czy to Ci odpowiada?

— Tak, bo to daje mi możliwość wygrania się. A to jest ważne dla młodego aktora. Na razie więc stawiam znak równości pomiędzy filmem i teatrem, gdyż jedno jest uzupełnieniem drugiego. Nie zawsze trafiają się ciekawe role w teatrze wówczas film stanowi rekompensatę, bywa też odwrotnie.

— Możemy powiedzieć, że jesteś naszym, koszalińskim odkryciem. Tutaj po raz pierwszy zostałeś doceniony jako aktor.

— Ja też czuję sentyment do Koszalina, bo wyróżnienia dla każdego aktora są miłe. Mówiłem wówczas, że postaram się nie zawieść zaufania widzów. Miło mi oznajmić, że rola, która tak pozytywnie została oceniona na festiwalu, przyniosła mi jeszcze jedną nagrodę. Zostałem tegorocznym laureatem nagrody aktorskiej im. Zbyszka Cybulskiego, przyznawanej przez tygodnik „Ekran”.

— Znalazłeś się więc w znakomitym towarzystwie, poprzednio takie wyróżnienia otrzymali: Olbrychski, Opania, Łukaszewicz, Komorowska, Jankowska-Cieślak i Franciszek Trzeciak. Gratuluję w imieniu Czytelników! Chciałabym jeszcze zapytać, czy masz obecnie jakieś nowe propozycje filmowe?

— Mam kilka, są bardzo atrakcyjne i wszystkie będę mógł przyjąć, jeżeli zgodzi się dyrektor. Ale będę mówił o moich planach dopiero wówczas, gdy podpiszę umowy, boję się zapeszyć.

— Dziękuję za rozmowę i życzę powodzenia!

— Dziękuję*

Rozmawiała: WANDA KONARSKA

Andrzej Tarczyński

jr

Świa- dectwo

*Doszliśmy kregu. Las, wodopój,
za nami gruzi miast we krwi.
I cień jastrzębia na obłoku
u kresu naszych krąży dni.*

*Mówimy słowa, ale znaczeń
nie ma w nich żadnych. Są jak bełkot,
gdy język zwarzy czarny blekot
w czas przeznaczeń.*

*Księgi z wierszami, niebo, piekło
nie są świadectwem naszym żadnym;*

*Mężczyzna, to jest ledwie żebro
jak miecz rachunkiem krwawo płatnym;*

*Kobieta ledwo jest westchnieniem,
odpryskiem zbyt przejrzystej zorzy.
W naszych żrenicach rozpacz dnieje,
wronami krąży.*

*Nikt nam już chleba nie rozmnoży.
Doszliśmy kregu żyznej ziemi.
Żrenice tniemy błyskiem noży —
ziemi i niebu już niewierni.*

NASI GOŚCIE W DNIACH KULTURY RADZIECKIEJ

DROGI DO SERC I UMYSŁÓW

(KORESPONDENCJA Z MOSKWY)

Moskiewski Teatr Artystyczny powstał w roku 1898. Jego założycielem byli wielcy rosyjscy aktorzy i teoretycy teatru, K. Stanisławski i W. Niemirowicz-Danczenko. „Pragniemy stworzyć pierwszy teatr powszechny rozsądnie przestrzegający wszelkich norm etyki i temu celowi poświęcimy swoje życie” — powiedział nigdy Stanisławski, a Niemirowicz-Danczenko dodał: „Teatr, jak żręszą każdy wielki artysta powinien żywo reagować na szlachetne nuty współczesności”.

„Uratować z przeszłości”

Właśnie kierując się tymi zasadami teatr odzwierciedlał dążenia, uczucia i nastroje, przeżywające wśród postępowego społeczeństwa rosyjskiego. Wybitny pisarz i dramaturg Czechow oraz pieśń Rewolucji Maksym Gorki stali się jego czołowymi autorami. Realizm zawsze był twórczą metodą teatru, zaś celem jego prawda życiowa ujęta w artystyczną formę. Założenia twórcze Stanisławskiego i Niemirowicza-Danczenki, ich metodologia pracy nad każdą rolą i w ogóle nad spektaklem przekształciły się w okresie późniejszym w system znany na świecie jako „metoda Stanisławskiego”. Od pierwszych dni istnienia MCHAT zyskał sympatię i uznanie

postępowych widzów dzięki wysokiej ideowości i rewolucyjnej na owe czasy sztuce wyrazu. Włodzimierz Lenin w rozmowie z ludowym komisarzem oświaty Łunczarskim, która miała miejsce wkrótce po Rewolucji Październikowej powiedział: „Jeśli jest teatr, który powinniśmy za wszelką cenę uratować z przeszłości, to jest nim oczywiście Teatr Artystyczny”.

Te słowa Lenina określiły stosunek partii, rządu i nowych widzów do Moskiewskiego Teatru Artystycznego i zdecydowały o jego losach. Radziecki okres działalności MCHAT stał się swoistą kroniką odzwierciedlenia nowego społeczeństwa, kształtowania nowego człowieka i nowych stosunków między ludźmi. Repertuar, który teatr realizuje wspólnie ze znanymi pisarzami radzieckimi najlepiej odzwierciedla te tendencje. Sztuka W. Iwanowa „Pociąg pancerny 14-69”. M. Bułhakowa „Dni Turbiny”, A. Korniejczuka „Płaton Kreczet”, A. Krona „Głęboki zwiad” i inne były etapami twórczego ujmowania skomplikowanych procesów współczesności. Jednocześnie na warsztacie MCHAT-u zawsze pozostawały utwory klasyki rosyjskiej i światowej, często odtworzone po mistrzowski wg pierwotnych inscenizacji założycieli teatru.

Twórcza sztafeta

Obecnie teatr wytrwale szuka dróg dotarcia do serc i umysłów ludzi współczesnych. W rezultacie powstają takie spektakle, jak wystawiony niedawno dramat Gorkiego „Ostatni” i G. Bokarewa „Hutnicy”; które to przedstawienia teatr pokaże w czasie występów w Polsce. Charakterystyczną cechą pracy zespołu MCHAT-u jest przekazywanie sztafety twórczej z pokolenia w pokolenie. Słynni mistrzowie sceny, często uczniowie założycieli teatru, są w doskonałej formie i często występują. Podobnie i aktorzy średniego pokolenia. Ale we wszystkich przedstawieniach MCHAT-u pojawia się coraz więcej zdolnej młodzieży. W teatrze działa grupa stażystów młodych reżyserów i studio młodych aktorów. Specjalna wyższa uczelnia, Szkoła Studio im. Niemirowicza-Danczenki MCHAT-u istnieje od 1943 roku i troszczyć się o przyszłość teatru szkoli młodą kadrę. Już od 5 lat zespołem kieruje Oleg Jefremow, popularny aktor, reżyser, wychowanek Szkoły Studia, uczeń wielu koryfeuszy radzieckiego teatru.

MCHAT niejednokrotnie występował za granicą. Był w wielu krajach Europy, w Stanach Zjednoczonych i w Japonii. Ostatnie występy

gościnne w Polsce odbyły się w 1958 roku.

Nasi widzowie obejrzą sztuki będące teatralnymi wydarzeniami Moskwy w ostatnich latach. Przedstawienie „Ostatni” reżyserowane przez reżysera MCHAT-u Olega Jefremowa w roku 1971 było — zdaniem krytyków radzieckich — poważnym krokiem we współczesnym traktowaniu i odtwarzaniu klasyki. Sztuka współczesna „Hutnicy”, której autorem jest inżynier-hutnik, wielki znawca przedmiotu, Bokarew, mówi o bohaterach naszych czasów, robotnikach. Oleg Jefremow wystawił tę sztukę 2 lata temu, ale do dzisiaj trudno na nią dostać bilety. W ubiegłym roku otrzymała ona nagrodę państwową.

Zgodnie z tradycją aktorzy MCHAT-u pragną spotkać się z polskimi przyjaciółmi teatru i Związku Radzieckiego poza gmachami teatrów. Szykują więc specjalne koncerty i dyskusje, które powinny przyczynić się do nawiązania osobistych, przyjacielskich kontaktów.

REMIGIUSZ SZCZĘSNOWICZ

30 LAT Z PRZEKROJEM

Słyszałam już to nieraz: „I po co ty kupujesz ten „Przekrój”? Ale jakże nie kupić, nie przeczytać co tydzień pisma, które się pamięta odtąd właściwie, odkąd włósnymi życiorysami i które się czyta od czasu, jak się człowiek czytać nauczył... Ba, samej mi się zdarzało ponarzekać, że ten „Przekrój” nudny, że to nie to, co dawniej, że „nic” w nim nie ma, ... a potem przychodzi sobota i zaczyna się bieganie od kiosku do kiosku: był? Jeszcze będzie? Jest?

Niestety, częściej nie ma. Ale za to jakąś satysfakcją, gdy się go zdobędzie! I jeśli okaże się, że tym razem w numerze nie ma — strona po stronie — samych nadzwyczajności — już sama radość, że się go jednak dostało, tłum wszelką krytykę. Ale też do rzadkości należy, żeby rzeczywiście czegoś ciekawego w każdym prawie wydaniu nie znaleźć. „Przekrój” informuje — jego „Przebiegi” jest wzorem zwięzłości. „Przekrój” uspokaja — dzięki niemu dowiedziałam się, że na razie mam niewielkie szanse na zawał serca... „Przekrój” organizuje — jak nie Dzień Babci, to sadzenie drzewek, jak nie dietę cud, to kolekcję własną. Niestety, ostatnio „Przekrój” — żeby użyć słowa przez niego wynalezione — także datuje: skoro się trzeba przyznać, że czyta się go już trzydzieści lat...

Numer pierwszy — 15 kwietnia 1945, Numer 1566 — 13 kwietnia 1975 A w środku! Całe nasze bogate trzydzieste lecie: bary mleczne i DSV, „W górę twoje kwalifikacje” i „Bądź słoneczny”, „Jedno danie” i „Polskie ślady” Gałczyński i Mrozek, reportaże ze środka Polski i z antypodów, ochrona przyrody i kampanie antyalkoholowe i antynikotynowe, to co w pewnym momencie zaczęto nazywać „cywilizacją Przekroju”, ale przecież nie jest takie złe — snobizm na dobre książki i wartościową plastykę, na uprzejmość i takt, rzetelność w pracy i kulturę wystawiania się...

Ze skruchą przyznaję — ani nie schudłam na diecie cud, ani nie odzwyczaiłam się od palenia; ani nie nauczyłam się posługiwać komputerami, co — jako wierna i stała czytelnik zapewne powinienam. Ale, przy najbliższej okazji, ukwiecę swój balkon — wezmę udział choć w jednej akcji Dostojnego Jybilata.

Razem z nieokreśloną liczbą innych wiernych wielbicieli „Przekroju” w Koszalińskim. Według statystyki sprzedaję się u nas 15 252 egzemplarze. Czyli czytelników lekko liczyć należy na 60 tysięcy. W ich imieniu, a także wszystkich Czytelników i Autorów „Głosu Koszalińskiego” jubileuszów i serdecznie dziękuję za już i proszę o jeszcze...

MARTA

MIKE TONNISON

W CAŁEJ JASKRAWOŚCI POŁUDNIA

— Zupełnie nieźle, Tonnison — powiedział mój przyjaciel Lay, kiedy umieściłem trzy kule dokładnie w samym środku tarczy na strzelnicy w Lingghel — będzie jeszcze z ciebie pociecha. A teraz chodźmy się napić grzanego piwa, bo zmarłem już setnie. Dzień rzeczywiście był nieciekawym. Rano padało, w południe niebo nieco się przetańczyło, ale od Tamizy ciągnęło chłodem i wszystko zapowiadało, że w ciągu najbliższych kilku dni pogoda będzie raczej pod zdechłym psem.

— Jesteś mi winien sprawę Turnera — powiedziałem, gdy dochodziliśmy do pubu.

— Turnera? — zdziwił się William.

— Jednak chyba się starzejesz — zauważyłem.

Wzięliśmy piwo i paczkę krakersów.

— No dobrze, chłopcze. Widzę, że się nie wybronię...

— Hej, co słysząc — zapytałem Cutha — wchodząc do Firmy.

Cuth był młodym funkcjonariuszem stawiającym dopiero pierwsze kroki w służbie.

— Był telefon sir. Dzwonił jakiś człowiek, że spodziewa się czegoś niedobrego. Powiedział tylko: „jestem w śmiertelnym niebezpieczeństwie. Boję się. Dzwonię z...”.

— To wszystko? Słysząc było coś? Strzał, bójka...? Cokolwiek?

— Nie.. Po prostu nagle zerwano połączenie. Nic więcej nie słyszałem.

— To był człowiek młody czy stary?

— Nie wiem.

— I po głosie nie poznałeś?

— Raczej starszy... Zaraz zaraz... nie wymawiał samogłoski „i”. Brzmiało to tak: „Jestem w śmiertelnym niebezpieczeństwie. Boję się. Dzwonię z...”.

— To bardzo ważna informacja. Człowieku, niech pan zawsze pamięta o najmniejszych szczegółach, bo nigdy nie wiadomo, co się nam może przydać. I co pan zrobił?

— Nie. Czekając na pana, inspektorze. — A gdyby umarł? Też czekałby pan na mnie?

— Tego nie wziąłem pod uwagę. Przykro mi, sir.

— Przykro? Bzdura. Niech pan natychmiast sprawdzi w centrali telefonicznej jaki numer dzwonił. Ale natychmiast... aha, jeszcze jedno, kiedy to było?

— O dziewiątej rano.

— Doskonale. Teraz jest jedenasta. Pan zdaje się wybrać sobie nieodpowiedni zawód, Cuth. No, szybko. Niech pan działa.

Dzwoniono z dzielnicy Bermodesy, z ulicy Tyers Gate. Sprawdziłem na planie. Było to w stosunkowo niewielkiej odległości od London Bridge Station. Zebrałem kilku chłopców i doktora Rovera i pojechałem. Tyers Gate to niewielka ślepa uliczka odbiegająca od Bermondsey St., zabudowana ciasno starymi czynszowymi kamienicami. Brudna i cuchnąca. Numer telefonu należał do niejakiego Johna Liglita, komiwojażera.

Dwóch policjantów zostawiłem na podwórzu, dwóch w oficynie, a ja wraz z Cuthem i jeszcze jednym aspirantem weszliśmy po trzeszczących schodach na trzecie piętro domu. Drzwi do numeru 27 były uchylone. W zagraconym do niemożliwości pokoju, na krześle pod oknem siedział mężczyzna z opuszczoną głową. Obok leżała słuchawka telefonu. Było ciemnowo, więc zapaliłem światło. Po chwili wszedł zaspany dr Rover.

— Kula. Strzał prosto w skroń. Nie mógł się wcale. Dobra robota. Nie mam tu nic do roboty. Krew jeszcze świeża, to nie mogło być wcześniej jak dwie, dwie i pół godziny temu.

— Dobrze — powiedziałem. — Teraz do dzieła.

Zdjęliśmy odciski. Technik zabrał je ze sobą. Otworzyłem biurko denata i zacząłem przeglądać papiery. Były tam różne szpargały. Rachunki za gaz i światło, kwity z pralni, listy sprzed lat. Nic ciekawego. Cuth, który przeszukiwał ubrania Lighta w pewnym momencie podał mi niewielki kalendarzyk. Pod bieżącą datą zanotowane było imię i nazwisko, oraz godzina: „Mrs Lynda Walk, 10,15 a. m.”.

— Trzeba sprawdzić, kto to jest — powiedziałem do Cutha.

Lynda Walk prowadziła niewielki pensjonat. Ustaliliśmy to szybko.

Przywitała nas zażywna jejmość, z przetłuszczonymi włosami, ubrana w spłowiały szlafrok. Jej małe oczka świdrowały nas na wylot.

— Policja — powiedziałem pokazując jej legitymację.

— U mnie wszystko w najlepszym porządku. Nigdy nie miałam zatargów. Gości też sprawdzam. U mnie byle kto nie mieszka, a jeśli chodzi o dziewczęta...

— To mnie nie interesuje — powiedział

tem przerywając potok wymowy. — Czy pani znała niejakiego Johna Lighta?

— Johna Lighta, nie, nie przypominam sobie.

— Jednak lepiej będzie jeśli sobie pani przypomni, inaczej będę musiał oskarżyć panią o zabójstwo.

— Oh, my God! Naturalnie, przypominam sobie... To komiwojażer, miał dzisiaj przynieść mi szczotki do zmiatania. Jakże mogłam zapomnieć?!

— Ja też nie wiem — powiedziałem uprzejmie. — Pani dawno go znała?

— Nie. Jakie dziesięć lat może.

— Istotnie drobiazg. A znała pani może jego przyjaciół... przyjaciółki?

— Zaraz, zaraz. Coś mi świta. On tu czasem przychodził do niejakiej panny Baker.

— Proszę ją poprosić.

Panna Baker miała trzydzieści lat i ciemny zarost nad górną wargą.

— Jasne, że znałam, to był niezły gość. Chciał się nawet żenić.

— I co?

— I nic. Nie chciałam go. Człowiek lepij niekiedy jak się nie miesza...

— Nie miesza w co? — zapytałem ostro.

— Chciałam powiedzieć, jeśli nie pęta się w małżeństwo.

— Panno Baker, pani znajomy został dzisiaj zabity.

— A nie mówiłam!

— Co pani nie mówiła?!

— To było do przewidzenia. Powiem wszystko, tylko ja z tym nie mam nic wspólnego. Przypadkiem się dowiedziałam. Czy słyszał pan o niejakim Turnerze.

— Nie.

— To niech się pan dowie, panie inspektorze o Turnera. To był jego przyjaciel i oni mieli ze sobą ciągle jakieś sprawy. Wiem tylko tyle, że kiedyś przyszedł do mnie i mojej przyjaciółki Glandy we dwóch. Trochę wypiliśmy, a potem oni się ze sobą pokłócili o jakiegoś faceta. Ale o co chodziło dokładnie, to nie wiem.

— Czy pani wie gdzie można znaleźć tego Turnera?

— Nie.

— A może jednak sobie pani przypomni.

— Chyba w Zakładzie Asenizacyjnym. On tam robi do wieczora. Pracuje w kancelarii, czy coś takiego.

— Gdzie?

— Na Maze Pond.

— O. K. Pani pojedzie z nami.

Kancelaria Zakładu Asenizacyjnego to był kantor w podwórzu. W pokoju, przy stole siedział niewielki zasuszonego człowieka. — O, powiedziałem wchodząc — jak się pan miewa, Turner. Pan mnie nie poznaje?

Był kiedyś zamieszany w sprawę otrucia się pewnej młodej ekspedientki. Było to chyba piętnaście lat temu, ale wówczas niczego nie można było mu udowodnić.

Wszystkie poszlaki były zbyt wątłe, aby można było na nich zbudować solidne oskarżenie.

— Istotnie. Pan w jakiej sprawie inspektorze?

— W żadnej. Wpadłem przypadkiem.

— Pańscy ludzie, też tu są przypadkiem?

— Można to określić w ten sposób. Gdzie masz broń?

Turner błyskawicznie pochylił się i do kładnie w tym momencie sierżant Pirck wystrzelił. Ręka Turnera opadła bezwładnie. Reszta to już były tylko formalności. Cała nasza akcja trwała dokładnie cztery i pół godziny. Oczywiście, Tonnison, gdyby nie kalendarzyk Lighta, nigdy być może nie udałooby nam się dojść do mordercy.

— Dobrze — a może mi pan opowiedzieć dlaczego i jak?

— Oczywiście. Dzień przed zabójstwem Light i Turner byli razem w Klubie Odnowicieli Porządku Moralnego Społeczeństwa, którego byli akcjonariuszami. Przy okazji wpadli w nasze ręce ludzie, za którymi tęskniliśmy już od dawna. Klub był zasłoną dymną do ich prawdziwej działalności. Zajmowali się oni stręczeniem młodych, najczęściej biednych dziewcząt domom publicznym w Niemczech i Francji. Dziewczętom opowiadano że zatrudnione będą w charakterze pokojówek w bogatych domach. Proceder ten był doskonale opłacalny. Szefem interesu był John Light. Wykonawcą zaś i jego prawą ręką, Turner. Krwawe porachunki nie są rzadkością w tym towarzystwie. Poszło oczywiście o pieniądze. Na początek ku rzeczywiście wspólnicy rozliczali się uczciwie, jeśli to określenie tutaj ma jakąkolwiek przydatność. Ostatnimi czasy jednak w maszynce zaczęło się coś psuć. Turner-orientował się, że jego prowizja nie równoważy w żadnym wypadku wkładu jego pracy. Postanowił zatem rozmówić się z Lightem. Przerażony Light zdecydował się ratować swoje życie. Postanowił sygnąć całą sprawę. Było już jednak za późno. Nie wiedział, że Turner ma zapasowy klucz do jego mieszkania. Słyszając telefon, Turner przeciął przewody telefoniczne w przedpokoju. Dlatego Cuth nic nie usłyszał. Potem Turner wszedł do pokoju z pistoletem w rękę i zażądał pieniędzy. Light odmówił. Wówczas Turner nacisnął cyngiel.

Sprawa wlokła się przeszło dwa lata. Wychodziły na światło dzienne coraz to nowe fakty. Sprawa zrobiła się głośna nie tylko w Wielkiej Brytanii. Nastąpiły aresztowania poza jej granicami. Turner skazany został na karę główną.

— Mam propozycję, inspektorze.

— Tak?

— Pójdziemy do mnie na kolację. Miał pan rację, żona przeprosiła się już ze mną.

— Mówiłem ci Tonnison, abyć nie historyzował.

— Więc idziemy.

— Idziemy, ale pod warunkiem, że jest jeszcze otwarta jakaś kwaciarnia. Bez kwiatka nie pójdę.

MMOIHI@!\$@ITOP

BARAN 21.3.-20.4.: Miirto trudności, na jakie się natkniesz, nie rezygnuj ze swoich planów. Rezygnacja to gwarantowany sposób, żeby się nie spełniły.

BYK 21.4.-21.5.: Nawet w najpomyślniejszym okresie życia zdarzają się odpływy powodzenia. Trzeba o tym pamiętać i przyjmować je jako zjawisko normalne, nie katastrofę.

BUZNIĘTA 22.5.-21.6.: Elastyczność w postępowaniu to nie to samo, co dwoistość postaw i uczuć, zwłaszcza w stosunku do osób bliskich i spraw poważnych. Twoje obecne kłopoty płyną chyba stąd, że nie nakreśliłeś sobie wyraźnej granicy między zasadami a taktyką.

RAK 22.6.-22.7.: Wiosenne zmęczenie odczuwa wiele osób, lecz niektórzy potrafią mądrze zapobiec jego skutkom, a ty niestety nie. Powinienesz przez najbliższe tygod-

nie dłużej spać, więcej przebywać na powietrzu, jeść mniej mięsa i tłuszczu, a więcej ryb (fosfor!) i warzyw (witamin!). Zamiast deptać po liściach młodego mlecza (mniszka lekarskiego), rwij je i rób z nich sałatkę.

LEW 23.7.-23.8.: Jeżeli pragniesz zmiany, niech dotyczy ona rzeczy bliskiej — w pracy, otoczeniu albo rozrywce. To, czym się obecnie poważnie interesujesz, powinienesz kontynuować z uporem i oddaniem.

PANNA 24.8.-23.9.: Czego fae "o wyboru kilka drobnych Panny właściwie chcą? Być z ludźmi czy unikać ludzi? Kochać czy uciekać przed miłością? Interesować się otoczeniem czy uważać kontakty z nim za stratę czasu? Trzeba się wreszcie zdecydować. Planeta Merkury, pod której dominującym wpływem żyją osoby urodzone w znaku Panny, kładzie szczególny nacisk

na uspołecznienie, na właściwy stosunek do człowieka.

WAGA 24.9.-23.10.: Nie bierz wszystkiego, co ci mówi, za dobrą monetę. Nawet najbardziej życzliwe osoby mogą radzić niemądrze, zwłaszcza jeśli nie znają całej sytuacji.

SKORPION 24.10.-22.11.: Poprawa finansów czy stanu posiadania to rzecz kusząca. Ale przecież ani jedyna, ani najważniejsza z tych, co prowadzą do spełnienia twoich oczekiwań. Każda zdobycz kosztuje, zważ więc, czym ci przyjdzie zapłacić za powiększenie majątku i czy gra warta świeczki.

STRZELEC 23.11.-21.12.: Ma "o wyboru kilka drobnych osiągnięć i jedno poważne, teoretycznie decydujesz się za biegać o to drugie, ale w praktyce... Cóż, Strzelcy mają naturę bogatą w możliwości i kusi je łatwość, z jaką realizują różnorodne przedsięwzięcia. Spróbuj jednak raz zważyć tę pokusę i sfinalizować swoje podstawowe zadanie,

KOZIOROŻEC 22.12.-20.1.:

Jeśli chcesz koniecznie zmienić zajęcie, zrób to. Wiele chwilowo nie zyskasz, bo znajdujesz się w mniej pomyślnym okresie swego życia (który będzie trwał do połowy października), ale dobrze ci zrobi sama odmiana obowiązków i wejście w nowe środowisko.

WODNIK 21.1.-18.2.: Celemy ludzi, którzy starają się zwiększyć swoją atrakcyjność, aby zainteresować (lub zabić) otoczenie. Ale zachowanie szokujące to przecież nie to! Francuzi nazywają takie wysoki „pour épater le bourgeois” — żeby zadziwić mieszczanina. Czy o to chodzi niesfornym Wodnikom?

RYBY 19.2.-20.3.: Bądź chwilowo ostrożny w formułowaniu sądów, wystrzegaj się wygłaszania ocen nawet słuszych, ale mogących mieć przykre konsekwencje dla osób zainteresowanych. W ogóle w nadchodzącym tygodniu załec się Rybom ostrożność pod każdym względem, (PAI)

IRENA KACPER

Na tegoroczne lato brytyjscy projektanci mody proponują kostium bikini z białą-zieloną lub białą-niebieską bawełną, do tego krótkie koszulowe wdzianki.

CAF — AFP

KULISY DZIAŁANIA „ARTYSTYCZNEJ” MAFII

KUP PAN PICASSA

W ciągu ostatnich 30 lat bandyci dokonali we Włoszech 44 000 włamań do muzeów i prywatnych kolekcji dzieł sztuki.

Dziennikarze i funkcjonariusze organów ścigania poznali i ujawnili technikę działania mafii- „artystycznej” we Włoszech.

Zanim skradziony obraz trafi do nabywcy, przechodzi długą i krętą drogę. Włochy zostały podzielone przez mafie na strefy działania. Można tu właściwie mówić o „podmafiach”, w zasadzie współdziałających ściśle i nie wchodzących sobie w drogę. „Artystyczne” gangi mają ułatwione zadanie, ponieważ w muzeach włoskich panuje przedziwna niefrasobliwość w dziedzinie ochrony obiektów, Kościoły, które gromadzą dwie trzecie dzieł sztuki w kraju, od godziny 22 do 5 rano pozostają w ogóle bez nadzoru. Nieliczne tylko galerie obrazów posiadają system sygnalizacyjny.

— Członkowie jednej grupy mafijnej nie znają kolegów po fachu z innych grup — oświadczył dziennikarzom Rodolpho Sivero szef rzymskiego ośrodka policji do ścigania złodziei dzieł sztuki. Działalność poszczególnych grup i sekcji koordynuje „operator”. Jest nim zwykle człowiek dobrze znany antykwariuszom, a przy tym z zasady nie podlegający podejrzeniom, a więc z dobrą reputacją. „Operator” nigdy nie dotyka dzieła sztuki, a jedynie programuje np. jego przemyt do Szwajcarii

— A co robicie, żeby wreszcie położyć kres tej przestępczej działalności mafii, której członkowie nie tylko kradną, ale również kaleczą arcydzieła, wycinając płótna z ram? — zapytał jeden z dziennikarzy.

— Za każdym razem — odparł z rozgoryczeniem Sivero — kiedy staram się przesłuchać jakiegoś „operatora”, politycy i bogacze podnoszą wrzawę, która urasta do skandalu. Formuła jest zwykle jednakowa: „Czy pan oszalał? Przecież pan N. — to taki szanowany działacz społeczny. Ja go doskonale znam...”

Po takim dictum dzwonią telefony z interwencjami, rekomendacjami dla podejrzanego, a niekiedy z groźbami.

Kiedy jednak obraz został już przeszmuglowany za granicę, może go ukryć każdy.

Pewien dziennikarz z brytyjskiej telewizji przeprowadził interesujące doświadczenie. Odwiedził kilka zachodnioeuropejskich galerii i oferował oryginalny obraz Picassa. W dwu galeriach zapytano go tylko o cenę. W trzeciej dyrektor jakby mimochodem zapytał czyja to własność. Kiedy usłyszał, że należy on do cioci dziennikarza, nie miał już żadnych wątpliwości. Dopiero w czwartej galerii poproszono reportera o dokumenty, niezmiernie sumitując się, że są zmuszeni do takiego natręctwa.

Zagraniczny nabywca zazwyczaj ukrywa skradziony obraz przez jakiś czas w sejfie banku. Po pewnym czasie bank występuje w charakterze pośrednika przy dalszej sprzedaży, albo całą sprawę bierze we własne ręce.

Pewien bank szwajcarski sprzedał obraz Caravaggio, skradziony we Włoszech. Ostateczny nabywca był tak szczęśliwy z posiadania dzieła, że pozwolił je sfotografować. Dzięki zdjęciu i notatce w prasie świat dowiedział się, gdzie znajduje się arcydzieło.

Po tym wydarzeniu wielu ludziom wydawało się, że nie będzie już większych trudności w odyskaniu przez Włochy płótna Caravaggio. Niestety Kodeks karny Włoch przewiduje przede wszystkim przestępstwa kradzieży dzieł sztuki po upływie 10 lat, Szwajcarii RFN i Francji — zaledwie 5 lat. Jeśli w dodatku podejrzany cieszy się powszechnym zaufaniem — sprawa zostaje zamknięta w śledztwie pierwiastkowym, zaś obraz pozostaje u niego w ukryciu.

Można przytoczyć wiele przykładów prawnego zaakceptowania kradzieży z tytułu przedawnienia. „Madonna z dziećmi” Lorenzo Monaco — obraz skradziony we Włoszech — jest obecnie wystawiany w galerii stuttgartskiej,

„Ukrzyżowanie” Simone Martini, skradzione w Pizie, pokazuje swym gościom pewien dzentelmen brytyjski. „Judasza” Jeana Lie jest eksponowany w muzeum monachijskim.

Najłatwiej kraść dzieła mniej znanych malarzy. Tu mechanizm jest zwykły następujący. Jakiś antykwariusz przyjeżdża ze Szwajcarii na włoską granicę i wpisuje do deklaracji celnej a następnie okazuje ukradzione poprzednio dzieło, które „wiezie do Włoch w celu dokonania zabiegów konserwacyjnych”.

Obraz musi wrócić do Szwajcarii przed upływem 5 lat ale zwykle właściciel wraca z płótnem po paru tygodniach. Florency mistrzowie konserwacji działają sprawnie. W większości przypadków płótno nie wymaga większych zabiegów, ponieważ prawo wity właściciel, któremu je ukradziono, dbał bardzo dobrze o dzieło. Paser-antykwariusz opłaca konserwatora i otrzymuje od niego cenny dokument Państwowego Instytutu Konserwatorskiego Republiki Włoch.

Prawo zabrania handlu dziełami artystycznymi we Włoszech ale z wyjątkiem fizykiem, które zostały przywiezione z zagranicy. Wykorzystując tę klauzulę spekulanci zastosowali prosty chwyt. Skradziony przedmiot przechowują w Mediolanie, czy innym mieście. Zdolny malarz, czy rzeźbiarz, robi udaną kopię. Musi być bardzo zdolny, ponieważ kopiuje nie z natury, ale na podstawie materiałów, dostarczonych mu przez pasera. Handlarz wwozi kopię do Włoch jako oryginał. Na zezwolenie wiewienia nie trzeba czekać. We Włoszech kopie niszczy się na podstawie jej dokumentacji oryginał legalnie przekracza granicę.

Jeden ze „specjalistów w branży” poradził dziennikarzom, żeby udali się do galerii obrazów w San Sepolcro pod Arezzo.

— Możecie stamtąd wynieść wszystko, co wam się żywnie podoba — stwierdził rzeczowo.

Redaktor Chierici z mediolańskiej południówki „Corriere della Sera” skończył z dobrej rady złodzieja i pojechał do galerii. Znajduje się ona na przeciwko magistratu. Wozy magistracki przechowuje klucze. Usługę otworzył drzwi galerii i zapytał dziennikarza, nie sprawdzając jego tożsamości:

— Proszę pana, a czy długo pan tu zabawi?—Muszę skoczyć do ratusza i zatelefonować do znajomych. Jak pan sobie wszystko obejrzy, to proszę mnie zawołać.

Dziennikarz stał osłupiały. Dopiero kiedy się ocknął mógł obejrzeć bezcenne płótna Piero della Francesca.

ALOJZY KALINOWSKI

Zanim właściciele domków północnej Anglii rozpoczną wiosenne przekopywanie ogródków, muszą zadzwonić do zarządu telefonów i upewnić się, czy nie grozi to zniszczeniem kabli. W ten sposób przypomina im o tym modelka z Manchesteru Carol Redhead.

CAF — AP

m b g m a o

NA „SKWERZE WSTYDU”

Włoska policja miała ostatnio niezwykle trudne zadanie do spełnienia. Musiała namówić rozebrać z reform i biustonoszy grupę posągów kobiecych, zdobiących skwer naprzeciwko ratusza miejskiego w Palermo. Otaczające siedemnastowieczną, fontannę nagie piękności na Piazza Pretoria ubrane zostały w ten sposób przez grupę nie zidentyfikowanych osób, protestujących przeciwko moralizatorskiej kampanii „ojców miasta”. Obok umieszczono napis:

„Mamy nadzieję, że radny signor Salmeri będzie i raz uszczęśliwiony”.

Dr Vincenzo Salmeri znany jest w całym kraju ze swej osobistej krucjaty przeciwko młodym parom wymieniającym publicznie czułości oraz publikacjom ukazującym obnażone kobiety. Trzeba tu jeszcze dodać, że Piazza Pretoria nazywana jest ironie nie „Piazza della vergogna” — „Skwerem wstydu” właśnie ze względu na zdobycie go nagie posągi.

(MD)

SPRZEDAŻ

SYRENE 104 — sprzedam. Słupsk tel. 76-13, po godz. 14. G-2341

SYEENE 104 stan dobry, tapicerka fiatowska — sprzedam, Cena 45.000 Koszalin, tel. 247-39. G-2335

SYRENE 104, rok prod. 1970 — sprzedam. Koszalin, Tetmajera 24/5. G-2338

SYRENE 104 — sprzedam. Przeclewo, tel. 13. G-2329

FIATA 125 p-1500 stan dobry — sprzedam. Słupsk, Arciszewskiego 23a/2. G-2332

KROCZEK karpia — sezona — sprzedam. Romuald Potrebicz, wieś Komorze 6, 78-444, p-ta Polne, pow. Szczecinek. K-115/B

SPRZEDAM około 4000 krzewów porzeczki odmiany holenderska czerwona niewielką ilość agrestu oraz 80 parów nowych uli typu dadant ocieplonych plastikiem z podkarmiaczkami. Ule po 150 zł tych s.t. Kowalski 78-325 Redło bl. 1 m 9. G-2331

PLANTACJE truskawek w miejscowości Nieklonice — sprzedam. Wiadomość: Koszalin, E. Piater 20/36. 6-2334

SZCZENIĘTA po wielokrotnych złotych medalistach oraz zwycięstwach wystawy, rodowodowe, rasy brodac monachijski — sprzedam. Ryszard Zięba, Koszalin, Drzymały 13/7. G-2337

RÓŻNE

BONY PeKaO — kupię. Koszalin tel. 221-22. G-2330

ZATRUDNIMY murarzy-tynkarzy. Koszalin tel. 263-61. G-2024-0

ZAMIENIE mieszkanie spółdzielcze 2-4 typu własnościowego w Łodzi na mieszkanie w Kołobrzegu. YSiomość: Stanisław Korzeniowski Łódź, Obornicka 4/1. G-2333

NOWO otwarty Zakład Szyldów i Reklam poleca swoje usługi. Andrzej Gryś, Słupsk, Krajewskiego 26/2, tel. 25-03. G-2340

ZAKŁAD zegarmistrzowski mieszczący się w Koszalinie, ul. Jana z Kolna 2 został przeniesiony do lokalu przy ul. Kaszubskiej 11. G-2338-0

PRZYJME dziecko pod opiekę. Koszalin, Kolejowa 29/15. G-2339

POMOC domowa do rodziny z dzieckiem w Warszawie na stałe potrzebna. Warunki bardzo dobre. Oferty „393881” Biuro Ogłoszeń, Warszawa, Poznańska 3R. K-116/B-0

NAUKA

KURS dla palaczy c.o. i obsługi kotłów przemysłowych rozpoczyna 19IV 1975 r. Ośrodek Szkolenia Polskiego Zrzeszenia Inżynierów i Techników Sanitarnych w Koszalinie, ul. Zwycięstwa 140, tel. 277-51 wew. 200. Zapisy w godz. 8-15. K-1144-0

PRZERWY W DOSTAWIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ

w dniu 13 IV 75 od godz. 9 do 14

W SIANOWIE,

ul. Piastów, Spółdzielcza, Lużyków, Strzelecka, Mickiewicza, Chrobrego, Bieruta, Kościelna, Armii Polskiej;

w dniach od 14 do 17 IV 75 r. codziennie od godz. 7 do 15

W WAŁCZU,

ul. Strzelecka, Kościelna, Wąska, Kilińskiego, Staszica, Szcześliwa, Sienkiewicza, Bracka, 12 Lutego, Piastowska, Zamkowa, Młynarska, Hanka Sawickiej, Rzeźna, Mariana Bucza, Zdobywców Wału Po morską od nr 1 do 30.

Zakład Energetyczny przeprasza za przerwę w dostawie energii elektrycznej. K-1153

„Agromet Famaroi”

FABRYKA MASZYN ROLNICZYCH w Słupsku i Darłowie

przyjmują zapisy

ABSOLWENTÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

na naukę zawodu, w specjalnościach:

☆ tokarz

☆ ślusarz

UCZNIOWIE będą odbywać zajęcia teoretyczne:

w SŁUPSKU — Zasadniczej Szkole Międzyzakładowej im.

M. T. Hubera, ul. Szczecińska 60

Szkoła posiada internat;

w DARŁOWIE — Zasadniczej Szkole Doksztalczącej.

SZKOŁA NIE POSIADA INTERNATU

Nauka trwa 3 lata.

UCZNIOWIE w okresie nauki pobierają wynagrodzenie wg UZP dla Przemysłu Maszynowego:

I rok nauki — 250 zł miesięcznie

II rok nauki — 420 zł miesięcznie

III rok nauki — I kat. zaszerogowania osobistego tj. 6.20 zł/godz. + premia za dobre wyniki w nauce do 25 proc.

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE realizowane są w obu zakładach pracy.

PO UKOŃCZENIU SZKOŁY przedsiębiorstwo gwarantuje absolwentom zatrudnienie w wyuczonym zawodzie oraz możliwość kontynuowania nauki w Technikum Wieczorowym dla Pracujących.

INFORMACJI UDZIELA i przyjmuje zapisy Dział Spraw Pracowniczych przy „AGROMET — FAMAROL” w Fabryce Maszyn Rolniczych w Słupsku, ul. Poznańska 1 oraz w Darłowie, ul. Wojska Polskiego 47. K-1143-0

FABRYKA SAMOCHODÓW OSOBOWYCH w Warszawie, ul. Stalingradzka 50

pasw-ukuje wykonawców

PRZEDSIĘBIORSTW USPOŁECZNIONYCH

na wykonywanie z materiału producenta

palet i pojemników

o konstrukcji metalowej, metalowo-drewnianej i drewnianej służących do składowania i transportu części zespołów i podzespołów według dokumentacji FSO.

INFORMACJI UDZIELA Dział Zaopatrzenia Produkcji FSO Warszawa, ul. Stalingradzka 50, Hala 9, pokój 304, telefon 11-10-19.

DOKUMENTACJA DO WGLĄDU NA MIEJSCU.

CENY według kalkulacji wykonawcy zatwierdzone przez Dział C-n FSO.

K-i2zra

W dniu 9 kwietnia 1975 roku zmarł, w wieku 54 lat

FELIKS LESZCZYŃSKI

długoletni kierownik budowy, zasłużony pracownik Rejonowego Przedsiębiorstwa Melioracyjnego w Wałczu odznaczony medalem XXX-lecia PRL.

Wyrazy głębokiego współczucia RODZINIE

składają

DYREKCJA, RABA ZAKŁADOWA KOŁO NOT i WSPÓŁPRACOWNICY

MUZYKA MŁODZIEŻOWA

MARIA PACHOMIENKO z Leningradu jest jedną z bardziej znanych i cenionych radzieckich piosenkarek. „Wyśpiewała” wiele nagród m. in. na MIDEM w Cannes i „Złotego Orfeusza” w Słonecznym Brzegu. Jej płyty rozeszły się w Kraju Rad w ilości ponad 2,5 miliona egzemplarzy. Najczęściej śpiewa piosenki komponowane przez swego męża, Aleksandra Kotkiera do słów leningradzkiego poety, Kim Ryżowa. Fot. CAF

ZSRR NA MUZYCZNEJ FALI

Muzyka młodzieżowa w ZSRR w ostatnich latach poczyniła ogromny krok naprzód. Przyczyniły się do tego m. in. polskie zespoły, które często tam gościły — „Czerwone Gitary”, „Trubadurzy”, „Czerwono-Czdrni”, „Skaldowie”. Jednym z najbardziej znanych radzieckich zespołów młodzieżowych były „Śpiewające Gitary”. Ich koncerty cieszyły się ogromnym powodzeniem w całym Kraju Rad, a przebój Daniela Boone „Beautiful”, w ich wykonaniu, zdobył międzynarodową popularność.

Grupa ta dała początek powstawaniu następnych zespołów młodzieżowych. Obecnie do najpopularniejszych należy zaliczyć zespół „Kwiaty”. Swą twórczość opiera on na bogactwie folkloru Kraju Rad. Zespołem opiekuje się oraz lansuje go wytwórnia płytowa „Majak”, dla której nagrał ostatnio swoją płytę dźwiękującą. Ukazała się ona w sprzedaży w nakładzie 500 tys. egz. i została rozsprzedana w ciągu paru godzin. Zespół w okresie 2 lat istnienia odbył wiele koncertów w kraju. Do najciekawszych należał ich występ w Moskwie, gdzie oo raz pierwszy zaprezentowali publiczności swój największy przebój „Mówię wyraźnie”.

Największe osiągnięcia w muzyce radzieckiej ma jednak jazz. Najprężniejsze ośrodki jazzowe to: Leningrad, Tallinn, Ryga, Moskwa. Najpopularniejszym muzykiem jazzowym Kraju Rad jest Oleg Lundstrem. Jego big band zaliczany jest do światowej czołówki. Zespół potrafi grać swing jak i surowe jęklive brzmienie muzyki Ellingtona. Big band Lundstrema zetknął się zresztą bezpośrednio z Ellingtonem podczas jego koncertu w Leningradzie, w 1971 roku.

Znane są na całym świecie „Białe Leningradzkie Noce” rozbrzmiewające przez cały

miesiąc jazzem. Największą atrakcją stanów! były stateczki, zwany w żargonie „jazzparachodem”, na którym podczas rejsu po Zatoc@ Fińskiej odbywa się jedyne w swym rodzaju jam session*. Na tym małym stateczku, stateczni krytycy jazzu przeżyli niedawno ogror,ry wstrząs. Nie, nie, sztormu nie było, tylko znany moskiewski jazzman zagrał i zaśpiewał fragmenty z... rock opery „Jezus Christ Superstair” Muzykiem tym był alcesta Aleksy Kozłow.

W Tallinnie, drugim prężnym ośrodku muzyki jazzowej w ZSRR odbyło się pół roku temu jedno z najciekawszych spotkań jazzowych. Był to występ słynnego „Tria Oscara” — „Persona”. Po występie odbyło się tradycyjnie jam session na którym muzycy radzieccy mieli okazję „no żywo” konfrontacji swoich poczyniań z czołową jazzu, do iokiej bez wątpienia należy ten znakomity pianista.

Równie prężnym ośrodkiem jazzowym jest Ryga. W każdej środę w kawiarni „Allegro” można posłuchać dobrego jazzu. Imprezami tymi kieruje znany i zasłużony muzyk Leonid Nidbalski. Oprócz znanych radzieckich muzyków występują tam również zagraniczni goście. Ostatnio gościł w Rydze big band Kurta Edelhagena.

Na zakończenie tej podróży po ośrodkach radzieckiego jazzu chciałbym wszystkim polecić Moskiewski Klub Jazzowy „Rytm”, mieszczący się na terenie Parku im. Gorkiego. Zwiedzając Moskwę, nie zapomnijcie tam zajrzeć.

WOJCIECH NAWRACAŁA

Pory roku

Gucio w ogóle mi nie wierzy, ale nasza pani powiedziała, że Wiosna zaibaszę przychodzi 21 marca. Ona chyba już przyszła, ale ja nie wiem, po co te wszystkie ptaki mają już do nas powrócić, bo przecież jest teraz zupełnie zimno. Krzysiek jak raz przyszedł w nowych adidasach, to się od razu rozchorował. A myśmy się też rozchorowali, chociaż nasza mama nam wcale nie dała adidasów. Takie ptaki jak już powrócą, to najlepiej do zooologicznego ogrodu. Ja jeszcze nigdy nie byłem w zooologicznym ogrodzie, ale dobrze wiem, jak tam jest. W ogrodzie zooologicznym mieszkają wszystkie zwierzęta, jakie żyją w świecie. Nawet prawdziwy nosorożec, który ma zamiast nosa bardzo twardy róg. Mój brat powiedział, że kiedyś sobie sam kupił taki ogród i on się będzie bawił w Indian. Guccio jest głuptas, bo jak będzie już duży to na pewno będzie

chciał mieć w swoim ogrodzie także prawdziwego Indianina. Ale Indianie nigdy nie mieszkają w ogrodach zooologicznych. To są teraz zupełnie zwyczajni ludzie. Oni tylko mają czerwoną skórę. Mogą nawet być w wojsku i mają własne samochody. Moja mama powiedziała, że Murzyni też mają własne samochody. Nie wszyscy mają, ale my też nie mamy samochodu. W ogóle to ludzie teraz mają różne kolory. Są oni nawet w Gdańsku, bo myśmy w Gdańsku spotkali jednego Araba. On miał spodnie i marynarkę. Tylko na głowę się ubrał w turban i dlatego wszyscy wiedzieli, że on jest arabski. Jak u nas jest zima, to nasze bociany odlatują właśnie do Arabów. Bo wtedy w arabskim kraju jest ciepło. Tam w ogóle nie pada śnieg. U nas czasem pada i wtedy jest najfajniej. Ale po wiosnie przychodzi lato i można się kąpać. To mi się bardzo podoba, bo

jak się trochę poczeka, to u nas jest wszystko po kolei. One się nazywają pory roku i myśmy się już dawno o tym uczyli w przedszkolu. A że jest Wiosna, to ja już Guciowi pokazałem. Bo właśnie odrósł takie różne małe listki i kwiaty. Niektóre są przebiśniegi albo też pierwiosnki. One są oczywiście pod ochroną, bo jak się zaczęła Wiosna, to jest jeszcze bardzo mało kwiatów i nic nie wolno zrywać. Bo przyrodę trzeba chronić. O chronieniu myśmy się też uczyli. Mój brat Guccio też już się o tym nauczył, ale on myślał, że nawet po łące na Mazurach się nie chodzi. On jest jeszcze czasem niemądry, bo przecież łąka jest do zjedzenia dla krowy i dla innych zwierząt. Jak się nawet po łące podepce, to krowa i tak zje. Bo przyroda to jest zupełnie co innego. Jest także w parku i na wydmach w Mielnie. W arabskim kraju jest najmniej przyrody, bo u nich jest ogromna pustynia i nazywa się Sahara. Nauczyłem się tego na mapie, bo nasz tata mi to wszystko raz pokazał.

ICOŚTE>I

RAZUŁ GAMZATOW
Z „BAJEK AWARSKICH”

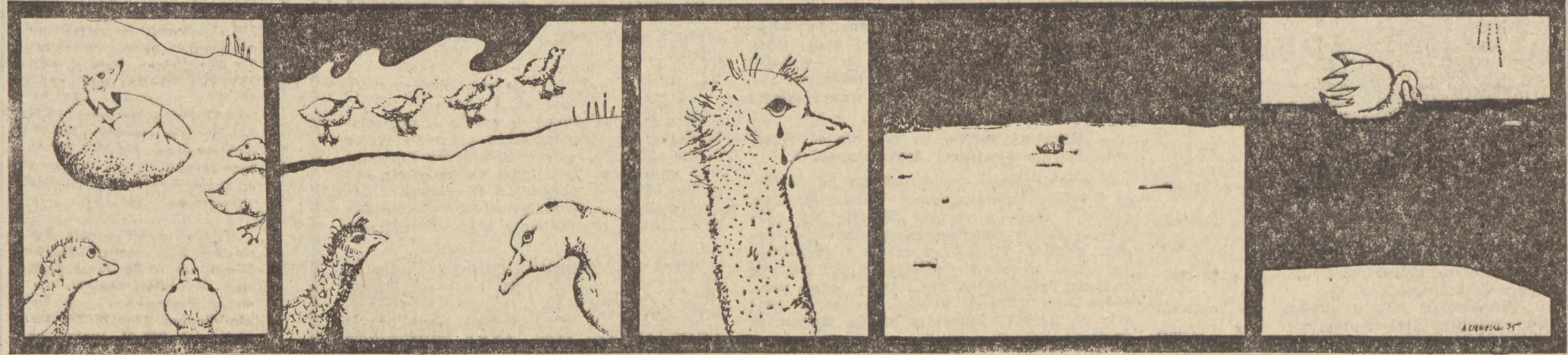
WILK I DZIECIOŁ

Pewnego razu dobrał się wilk do stada, schwytał jagnią i rzucił się do ucieczki. Biegł tak długo, aż ujrzał na swej drodze drzewo. Na drzewie zaś siedział ktoś i stukał. Wilk pomyślał, że to stuka na drzewie człowiek, więc ze strachu porzucił owieczką i dalej w nogi! A gdy odbiegł już dość daleko i odwrócił się — ujrzał, że to nie człowiek siedzi na drzewie, lecz dziecioł.

— Niech się wszystkie nieszczęścia zwałą na ciebie! — wykrzyknął wilk. — Cały czas stukasz swym młotkiem, a mistrzem i tak nie zostałeś!

— Twoja klątwa na twoją spada głowę! — odpowiedział dziecioł. — Całe życie kradniesz owce, a stada i tak nie założyłeś!

(tłum. K. Duczmal)

ZGADYWANKA

DLA

NAJMŁODSZYCH

Dziś zamieszczamy rozwiązania z dwóch ostatnich „Magazynów”. Jak trafnie odgadła większość naszych młodych Czytelników, zamieściliśmy rysunki i fragmenty wierszyków: „Żaba” — Jana Brzechwy i „Pstryk” — Juliana Tuwima.

Wśród tych, którzy nadesłali do nas prawidłowe rozwiązania rozlosowaliśmy nagrody książkowe. Otrzymują je:

— za rozwiązanie z numeru 76—77: Justyna Janusz ze Złotowa, Iwona Pawłowska z Człuchowa

i Sławek Pankowski z Koszalina;

— za rozwiązanie z numeru 82: Maria Rabska z Ciosańca, Jarek Kasperuk z Kołobrzegu i Wiesia Antczak ze Szczecinka.

Nagrody wyślemy pocztą.

A oto następna zgadywanka: podajcie tytuł bajki i jej autora. Rozwiązania przysyłajcie na adres: Redakcja „Głosu Koszalińskiego”, 75-604 Koszalin, ul. Zwycięstwa 137/139 z dopiskiem „zgadywanka dla najmłodszych”, (ebe)

KWIECIEŃ

12 SOBOTA — WIKTORA

13 NIEDZIELA — PRZEMYSŁAWA

KOSZALIN

Sala BAŁTYCKIEGO TEATRU\ DRAMATYCZNEGO — sobota, g. 18 i niedziela g. 18 — Ballada o tamtych dniach

ŚLUPSK

Sala BAŁTYCKIEGO TEATRU DRAMATYCZNEGO — sobota, g. 19 — Czarowna noc i Zabawa; przedstawienie niedzielne

KOSZALIN

MUZEUM ARCHEOLOGICZNO-HISTORYCZNE:

* Muzeum przy ul. Armii Czerwonej 53 — wystawa etnograficzna on- „Jamno i okolice”
• ul Bogusława U 15 — dwie wystawy* Kopernik w rzeźbie ludowej* i rysunki Stanisława N^akowskiego

Czynne codziennie oprócz poniedziałków od godz. 10-16. we wtorki od godz 12-18

SALA WYSTAWOWA KLUBU MPIK — Galeria „Kontakty”;
„Dokumenty i fotokopie Kosza-

TEATR

SOBOTA

PROGRAM I

10.00 „Za obłokami nieba” — film fab. prod. radz.
14.40 Program dnia
14.45 Program I proponuje
15.0* film krótki>39t azowy
15.21 Redakcja Szkolna zapowiada
15.30 TV Informator Wydawnicy
15.50 Dziennik (kolor)
16.00 Dla dzieci: Sobótka (kolor)
16.25 „Pierwszy w kosmosie” (kolor)
17.40 „U Indian Xavantes” — ode. IV z cyklu — „Brazylia nieznana” (kolor)
18.05 „Wszystko za wszystko” — z Tadeuszem Szołdrą dyrektorem ślupskiej gastronomii (kolor)
19.20 Dobranoc: Zaczarowany ołówek (kolor)
19.30 Monitor (kolor)
20.20 Kino Interesujących Filmów: „Obywatel John Doe” w. ref. F. Capry, w rolach gł.: G. Cooper i B. Stanwyck
22.25 Dziennik (kolor)
22.45 Wiadomości aportowa (kolor)
23.00 Arie operetkowe śpiewa Monika Myszkowska (ze Szczecina (kolor)
23.20 Program na niedzielę

PROGRAMY OŚWIATOWE:

TVTR: 6.30 J. polski — 1. 18
7.00 Matematyka — 1. 27 13.35
Matematyka — 1. 46 14.05 Hodowla zwierząt — 1. 29
Dla szkół: 9.00 Nauka o człowieku — kl. VIII (Słuch)

PROGRAM II

16.20 Program dnia
16.25 Z cyklu: Spotkania ze sztuką: sztuka w pigułce (kolor)
17.10 Mistrzostwa Świata w hokeju na lodzi* erupy „A” mecz Polska — CSRS (kolor)
16.30 Miniatura baletowa Zuzanny Egri — tańczy Luigi Bonino (kolor)
18.40 Z cyklu: Z kamerą przez świat — filmy — „Obrazki z Jugosławii” oraz „Rumunia nieznana” (kolor)
19.20 Dobranoc
19.30 Monitor (kolor)
20.20 Z cyklu: Zagraniczny film dokumentalny — „Przed i potem w H^pki — film dok. prod. radz. (kolor)
21.20 24 godziny (kolor)
21.30 Wieczór autorski z dr. H^rckim Kwiatkowskim — w. o. m. Tr7pi panowii” — M-4
23.15 Program na ni-d-ielę

NIEDZIELA

PROGRAM I

TVTR: 8.25 Matematyka — 1. 46 6.55 Hodowla zwierząt — 1. 28

KOSZALIN

SLUPSKE

*.raz U

6.40 Studio z Koszalina prowadzi J. Sternowski
12.05 Aktualności wybrzeża 16.15 Muzyka i reklama 16.20 Przeglądamy nowe książki — ga-węda Wł. Króla 16.27 Koszaliński przegląd muzyczny — mag. w. oprac. B. Gołembiewskiej
17.00 Przegląd aktualności. wybrzeża 17.15 Tygodni? na tydzień — ka>mentar? T. Gawronskiego 17.22 „Starty” — mag. młodzieżowy pod red. G. Pre-

TEATR

-t odwotane! (Bilety na te przedstawienie — ważne 16 bm.)

SMARDZKO — Sobota, g. 19 — Ogród o poranku — w wykonaniu zespołu Bałtyckiego Teatru Dramatycznego

Hmmmmww

lina x 1945 r.” oraz prace artysty rzeźbiarza Zygmunta Wujka
SALON WYSTAWOWY BWA (ul. Piastowska) — Szkło artystyczne.

SZCZECINEK
MUZEUM REGIONALNE (ul. Ks. Elżbiety 6) — Wystawa pn. „Dnieje ziemi s^czecineckiej” — czynna codziennie prócz dni poświęconych w godz. 10-18, w środy w godz. 10-20.

TEATR

SOBOTA

PROGRAM I

10.00 „Za obłokami nieba” — film fab. prod. radz.
14.40 Program dnia
14.45 Program I proponuje
15.0* film krótki>39t azowy
15.21 Redakcja Szkolna zapowiada
15.30 TV Informator Wydawnicy
15.50 Dziennik (kolor)
16.00 Dla dzieci: Sobótka (kolor)
16.25 „Pierwszy w kosmosie” (kolor)
17.40 „U Indian Xavantes” — ode. IV z cyklu — „Brazylia nieznana” (kolor)
18.05 „Wszystko za wszystko” — z Tadeuszem Szołdrą dyrektorem ślupskiej gastronomii (kolor)
19.20 Dobranoc: Zaczarowany ołówek (kolor)
19.30 Monitor (kolor)
20.20 Kino Interesujących Filmów: „Obywatel John Doe” w. ref. F. Capry, w rolach gł.: G. Cooper i B. Stanwyck
22.25 Dziennik (kolor)
22.45 Wiadomości aportowa (kolor)
23.00 Arie operetkowe śpiewa Monika Myszkowska (ze Szczecina (kolor)
23.20 Program na niedzielę

PROGRAMY OŚWIATOWE:

TVTR: 6.30 J. polski — 1. 18
7.00 Matematyka — 1. 27 13.35
Matematyka — 1. 46 14.05 Hodowla zwierząt — 1. 29
Dla szkół: 9.00 Nauka o człowieku — kl. VIII (Słuch)

PROGRAM II

16.20 Program dnia
16.25 Z cyklu: Spotkania ze sztuką: sztuka w pigułce (kolor)
17.10 Mistrzostwa Świata w hokeju na lodzi* erupy „A” mecz Polska — CSRS (kolor)
16.30 Miniatura baletowa Zuzanny Egri — tańczy Luigi Bonino (kolor)
18.40 Z cyklu: Z kamerą przez świat — filmy — „Obrazki z Jugosławii” oraz „Rumunia nieznana” (kolor)
19.20 Dobranoc
19.30 Monitor (kolor)
20.20 Z cyklu: Zagraniczny film dokumentalny — „Przed i potem w H^pki — film dok. prod. radz. (kolor)
21.20 24 godziny (kolor)
21.30 Wieczór autorski z dr. H^rckim Kwiatkowskim — w. o. m. Tr7pi panowii” — M-4
23.15 Program na ni-d-ielę

NIEDZIELA

PROGRAM I

TVTR: 8.25 Matematyka — 1. 46 6.55 Hodowla zwierząt — 1. 28

KOSZALIN

SLUPSKE

*.raz U

6.40 Studio z Koszalina prowadzi J. Sternowski
12.05 Aktualności wybrzeża 16.15 Muzyka i reklama 16.20 Przeglądamy nowe książki — ga-węda Wł. Króla 16.27 Koszaliński przegląd muzyczny — mag. w. oprac. B. Gołembiewskiej
17.00 Przegląd aktualności. wybrzeża 17.15 Tygodni? na tydzień — ka>mentar? T. Gawronskiego 17.22 „Starty” — mag. młodzieżowy pod red. G. Pre-

(Liw. EFONY

KOSZALIN I ŚLUPSK

97 — MO
98 — Straż Pożarna
99 — Pogotowie Ratunków* (nagle wypadki)
227-11 — Młodzieżowy Telefon Zaufania (w Koszalinie)

KOSZALIN

ADRIA — Aresztuje cie. P*zy Jaciulu (ang., 1 15) — western sobota — g. 16. 18 i 20; niedzie-la — g. 13. 16, 18 i 20
Sobota, g. 22 — seans awan-gardowy — Dramat namiętności (kanadyjski)
Poranek — niedziela, g. U — Pippi w krainie Taka-Tuka (szwedzki)
KRYTERIUM (kino studyjne) — To ja zabiłem (polski, 1. 15) — g. 17.30 i 20
— popiół i diament (polski, 1. 15) — niedziela, g. 15.30
Poranki — niedziela, g. 10 — Mała Akademia Filmowa, g. 10 — Akademia Bolka i Bolka; ZACISZE — Życie razem (francuski, 1. 18) — g. 17.30 i 20
Poranek — niedziela, g. 12 — Dzieci lwicy z buszu (angielski) MUZA — Człowiek w dziczy (USA, 1. 15) — g. 17.30 i 20
Poranek — niedziela, g. 11 — Unkas — ostatni Mohikanin (rumuński)
MŁODOŚĆ (MDK) — Wspania-łe słowo wolność (radziecki, 1. 15) — e- 17.30
Poranki — niedziela, g. 11 i 13 — O złej królownie i dobrym pasterzu (polski) — zestaw bajek
ZORZA (Sianów) — Potop, cz. II 'polski) oan
Poranek — niedziela — Przy-goda na wagarach (NRD)
FALA (Mielno) — Osobliwa miłość (włoski 1. 15)
Poranek — niedziela — jezio-ro Starej Sowy (NRD)
JUTRZENKA (Bobolice) — Zapamiętaj imię swoje (radz.)
Poranek — niedziela — Trzy orzeszki dla Kopciuszka (CSRB)

SLUPSKE
MILENIUM — No i ćb doktr ku? (USA.) pan. — g. 16, 18,15 i 20.30
Sobota, g. 22.30 — seans awan-gardowy — Cezar i Rozalia (francuski)
Poranki — niedziela, g. 11.30

SLUPSKE
MILENIUM — No i ćb doktr ku? (USA.) pan. — g. 16, 18,15 i 20.30
Sobota, g. 22.30 — seans awan-gardowy — Cezar i Rozalia (francuski)
Poranki — niedziela, g. 11.30

SLUPSKE
MILENIUM — No i ćb doktr ku? (USA.) pan. — g. 16, 18,15 i 20.30
Sobota, g. 22.30 — seans awan-gardowy — Cezar i Rozalia (francuski)
Poranki — niedziela, g. 11.30

SOBOTA
PROGRAM I
Wiad.: 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.08, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00, 23.00.

1.40 Propozycje do Usty przebo-ów 8.10 Melodie naszych przyjaciół 8.35 W kregu muzyki instrumentalnej 9.05 Dla kl. III i IV (wych. muzyczne) 9.30 Moskwa z melodią i piosenką 9.45 Śpiewaj „Alibabki” 10.08 Stara i nowa muzyka wojsko-wa 10.30 „Jeszcze miłość” — fragm. pow. 10.40 Jazz tradycy-ny w Polsce (IV) 11.00 Z lubel-skiej fonoteki muzycznej 11.18 Nie tylko dla kierowców 11.25 Co słychać w świecie? 11.30 Koncert chopinowski z nagrań E. Bukojemskiej 12.05 Z kraju i ze świata 12.25 Z nagrań R. Stewarda 12.40 Koncert żyweń 13.00 Pieśni i tańce żywieckie 13.15 Rolniczy kwadrans 13.30 Dyskoteka nastolatków 14.00 Ze świata nauki i techniki 14.05 Spotkanie z piosenką radziecką 14.30 Sport to zdrowie! 14.35 Kompozytor Warszawy — B. Klimczuk 15.05 Listy z Polski 15.10 Muzyka i poezja (w tym: Poetycki koncert żyweń) 16.10 Radiowa kronika muzyczna 16.40 Podróże muzyczne po kra-ju 17.00 Radiokurier (m. in. re-lacje z meczu h-okejowego MS Polska — CSRS) 18.00 Transmis-ja z MS w hokeju na lodzie — mecz Polska — CSRS 18.20 Graja Marek i Wacek 18.30 Mu-zyka i Aktualności 19.15 Gościa naszych estrad 19.45 Z księgar-skich witrzyn 20.00 Program z dy-wanikiem 21.05 Z płyt G. Harri-sona 21.30 Kronika sportowa i komunikat Totka 21.43 T. Stań-ko z grupą „SBB” 22.15 Musi-cal po polsku 22.00 Sobotnia dyskoteka 23.05 Koresponden-cja z zagranicy 23.10-23.59 So-botnia dyskoteka.

PROGRAM NOCNY
Wiad.: 0.01, 1.00, 1.00, 3.00, 4.00, 5.00.
0.00 Początek programu 9.11-5.00 Program nocny z Białe-gostoku.

PROGRAM II
Wiad.: 4.30, 5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 11.30, 13.30, 21.30, 23.30.

5.00 Poranek muzyczny 5.45 Melodie na dziś 6.10 Kalendarz 6.15 Jez. angielski 6.35 Komen-tarz dnia 6.46 W ludowych ryt-mach — Chile 6.50 Gimnastyka 7.00 Minioferty 7.10 Soliści w repertuarze popularnym 7.35 Po-słuchaj i przemysł 7.45 Muzyka popularna 8.35 Sprawy codzien-ne 9.30 Koncert Chóru PRITV we Wrocławiu 9.20 Bezpieczeń-stwo na jezdni 9.30 Mendel-ssohn-Bartholdy: I symfonia c-moll op. 11 10.00 Studio współ-czesne: „Grać swoia rolę” — słuch. 10.45 Divertimentó — na ork. smyczkowa 11.10 Dla szkół średnich (wych. obywatelskie) 11.20 G. Rossini- uwertura do opery „Kopciuszek” 11.35 Rodzi-ce i dziecko 11.40 Melodie śla-skie 11.50 O czym się mówi — felieton 11.57 Sygnal czasu i hsi-nał 12.20 Ze wsi i o wsi 12.30 Muzyka hiszpańska 13.00 Dla kl. III i IV (jez. polski) 13.20

TOYIMRY

KOSZALIN

Aptek* nr 8L. pi. Bojowni-ków PPR 5, tel. 150-7*

ŚLUPSK

Apteka nr 31, al. Wojska PoT* skieeo S. tel. 28-93

f 13.45 — Old Surehand (Jugo-słowiański) pan.
POLONIA Eldorado (USA) — r- g. 15.30, 18 i 20.30
Poranki — niedziela, g. 11.36 i 13.30 — Hibernatus (francu-ski) pan.

USTKA
DELFIN — Konfee wakaejl (polski) — g. 18 i 10; w niedzie-le seans dodatkowy o g. 10
Poranek — niedziela, g. 12 — Człowiek orkiestra (francuski) pan.

GŁOWCZYCB
STOLICA — Iwan Wasiljewio zmienia zawód (radz.) — g. 1>

TKILIO

DEBNICA KASZUBSKA
JUTRZENKA — Chłopi (pol-ski. 1. 15) — g- 18; w niedzielę seans dodatkowy o g. 16

DAMNICA
RELAKS — Poczekał aż za-bijesz (CSRS. 1. 15) — g. 19

BIAŁOGARD

BAŁTYK — Nie oszukuj, ko-chanie (NRD) pan.
Poranek — niedziela — Złoto-rog i jeleń (radziecki) pan.
CAPITOL — Ziemia obiecana (polski, 1. 15)

BIAŁY BOR — Wiosna, panie

BYTÓW

ALBATROS — Wdowa Cou-derc (franc.. 1. 15)
Poranek — niedziela — Niewł-dzialny batalion (jugosł.)
PDK — Szkoła kowbojów (USA, 1. 15)

D. Milhaud: „Scaramouche” — suita na dwa fortepiany 13.35 „Krótkie życie” — opow. 14.00 Więcej, lepiej, taniej 14.15 „Dom który się wysiewa” — rep. lita-raeki 14.35 Polska muzyka o-perowa 15.00 Dla dziewcząt i chłopców 15.40 Śpiewa bułgar-ski chór dziecięcy „Bodra Smiana” 16.00 Czata — mag. wojkowy Studia Młodych 16.15 Beethoven: III sonata A-dur op. 69 na wiolonczelę i fort. 16.43 Warszawski Merkurj 18.20 Ter-minarz muzyczny 18.30 Echa dnia 18.40 Radiolatarnia czyli przewodnik popularnonaukowy 19.00 Zespół wokalny z Moolitrea-lu 19.15 Jez. francuski — dla zaawansowanych 19.30 „Matysia-kawie” 20.00 Ze świata opery 20.30 Notatnik kulturalny 20.40 Kąciak starej płyty 21.00 Wesoły kramik (90) 21.15 K. Serocki: freski symfoniczne na ork. 21.30 Z kraju i ze świata 21.50 Wiad. sportowe 21.55 Barok dla wszyst-kich: włoscy mistrzowie kon-certu instrumentalnego 22.30 Kto się z czego śmieje 23.00

Haydn: koncert wiolonczelowy D-dur 23.35 Co słychać w świ-cie? 23.40 Brahms- wariacje op. 9 na temat Schumanna, oprac. na ork. G. Fitelberg 24.00 Za-kończenie programu.

PROGRAM III
Wiad.: 5.00 6.00.
Ekspresem przez świat: 7.00, 8.00, 10.30, 15.00, 17.00, 19.30.

5.05 Hej, dzień się budzik 5.30 i 6.05 Zegarynka 6.30 Polityka dla wszystkich 6.45 i 7.05 Zegarynka 8.05 Kiermasz płyt 8.30 Co kto lubi 9.00 „Noc bez brzasku” — ode. pow. 9.10 „Fo-cus” czyli epigon dawnym mi-strzów 9.30 Nasz rok 75 9.45 Interradio — mag. 10.25 Gra G. Barbieri 10.35 Nowe głosy W piosence francuskiej 10.50 „Lato zielonej gwiazdy” — ode. pow. 11.00 „Hagaw” bez Rosiewicza 11.20 Życie rodzinne — mag. 11.50 Rosiewicz bez „Hagawu” 12.05 Z kraju i ze świata 12.25 Za kierownicą 13.00 Męskim 0-kiem — mag. 15.05 Program dnia 15.10 Piosenki z różnych obrotów 15.30 60 minut na go-dzinę — aud. 16.30 „Pieśń że-braka” 16.45 Nasz rok 75 17.05 „Noc bez brzasku” — ode. pow. 17.15 Kiermasz płyt 17.40 „Ama-żonki z Jarosławki” — rep. 18.00 Muzykowanie 18.30 Polity-ka dla wszystkich 18.45 Muzy-kalny detektyw 19.15 Książka tygodnia 19.35 Zapraszamy do trpfki: m. in. „Rywale” — słu-chowisko M. Wolskiego 21.50 Opśra tygodnia 22.00 Fakty dnia 22.08 Gwiazda siedmiu wieczo-rów — zespół „Slade” 22.15 „Rrekił posepna” — ode. pow. 22.45 Dawne i nowe ballady G. Brassensa 23.00 Wiersze Ja-lu Kurka 23.05 „Rapsoed żałob-ny” — nowa płyta Cz. Nieme-na 23.45 Prosimy na niedzielę 23.50-24.00 Na dobranoc śpiewa L. Prus.

DARŁOWO — Strach na wróble (USA, 1. 15) pan.

Poranek — niedziela — Bie-dronka (polski)

GOSCIŃO — Mój kochany Ro-binson (NRD 1. 15)

XARLINO — Iwan Wasilje-wicz zmienia zawód (radz.)

KEPICE — Pójdiesz ponad sadem (polski, 1. 15)

KOŁOBRZEG

WYBRZEŻE — Złoto dla *U-ehwałych (USA) pan.

Poranek — niedziela — W dro-tize na Kaszopej (radz.) pan.

PIAST — Gniazdo (polski) pan.

MIASTKO — sobota — kino

nieczynne; niedziela — Nona (bułgarski, 1. 15)

POTANÓW — Nie będę cię ko-chać (polski, 1. 15)

POF-CZYN ZDRÓJ

GOPLANA — Orze! i reszka (polski, 1. 15)

Poranek — niedziela — Wy-dra pana Grahama (angielski)

PODHALE — Rajdowa sympa-tia (CSRS, 1. 15)

SWMWIN

MEWA — Y-17 (bułgarski, 1. 15) pan.

WARSZAWA — Dzielny sze-ryf Lucki Łukę (francuski)

Poranek — niedziela — Za siódmą bajką (polski)

ŚLAWNO — Nie ma róży bez ognia (polski, 1. 15)

Poranek — niedziela — Zie-lone smugi (radziecki) pan.

USTRONIE MOFISHIE — Zni-kający punkt (USA, 1. 18)

BARWICE — Godzina za go-dziną (polski, 1. 15)

NIEDZIELA

PROGRAM I

Wiad.: 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.03, 16.00, 19.00, 13.00.

6.05 Kiermasz pod Kogut-kiem 7.05 Wiad. sportowe 7.15 Kapela F. Dzierżanowskiego 7.30 Moskwa z melodią i piosenką 8.15 Po jednej piosence 8.30 Przekrój muzyczny tygodnia 9.05 Fala 75 9.15 Radiowy Ma-gazyn Wojskowy 10.05 Radiowy Teatr dla Dzieci Młodszych: „Rower w wodospadzie” — słu-chowisko M. Iwanowa 10.25 Li-»ta przebojów 11.00 Niedzielnia musicorama 11.57 Sygnal czasu i hejnał 12.10 Publ. międzyna-rodowa 13.15 Melodie wielkiego ekranu 13.00 Wizerunki ludzi myślących: prof. Jerzy Krecz-mar 13.30 Wybieramy najlepsze kapele i zespoły ludowe 14.09 Recital z pauza — T. Tutinas 14.10 Tygodniowy przegląd pra-sy 14.20 Recital z pauzą — T. Tutinas 14.30 „W Jezioranach”

Wiad.: 6.00
Ekspresem przez świat: 8.30, 14.00, 19.30

6.05 Melodie-przebudzanki 7.00 Solo na banjo 7.15 Polityka dla wszystkich 7.30 Posłuchajmy jeszcze raz — mag. 8.35 Co kto lubi 9.00 „Noc bez brzasku” — ode. pow. 9.10 Gra G. Barbieri 9.25 Program dnia 9.30 Gdy się mówi „A” — aud. 9.50 Grające listy 10.15 Ilustrowany Magazyn Autorów 11.15 Wielkie recitale: E. Gilels w Filharmonii Lenin-gradzkiej (1968 r.) 12.05 Premie-ra: Arnhem — błąd czy zdra-da? (V)- „Gdyby nie prosty przypadek” — słuch. dokumen-talne A. Kudelskiego 12.30 Tele-gramy muzyczne ze świata 13.00 Powracający temat: „Stary dia-beł księżyc” 13.15 Przeboje z nowych płyt 14.05 peryskop — przegłę! wydarzeń tygodnia 14.50 Szendery-Karper gra utwory F. Sora: concerto D-dur op. 14 14.45 Za kierowni-cą 15.10 „Dzwony rurowe” po raz drugi 15.40 Trzy wersje przeboju „Delta Lady” 15.50 Za-praszamy do studia: T. Woź-niak 16.15 Trzydziestolecie tea-tru krakowskiego: W. Krzemiń-ski — aud. 16.45 E. Harris — muzyk uniwersalny 17.05 „Noc bez brzasku” — ode. pow. 17.17 Antologia piosenki francuskiej 17.40 Rozmowa o filmie 17.55 Mi-ni-ma 18.30 „Córki zmarłego pułkownika” — słuch. wg. OPO wiadania K. Mansfield 19.07 „Dzwony rurowe” po raz dru-gi 19.35 Muzyczna pocztą UKF 20.00 Czy mając Paryż, ma się Francję? — gawęda 20.10 Gdby Beethoven odzyskał słuch... — dygresje muz. 20.50 Wiersze śpiewane A. Asnyka 21.00 Poeta o sobie — B. Ostromecki 21.20 Dookoła festiwalu 21.50 O-pera tygodnia 22.00 Fakty dnia 22.08 Gwiazda siedmiu wieczo-rów — zespół „Slade” 22.15 Wieczory z Wolterem: „Co się zdarzyło pięknej Kunegundzie” 22.30 Spacerkiem po kabaretach 23.00 Wiersze Jalu Kurka 23.05 H. Laws gra Bacha i Mozarta 23.35 Kolysanki dla dorosłych 23.45 Program na poniedziałek 23.50-24.00 Na dobranoc śpie-wają Lambert-Hendricks-Ross.

PROGRAM II
wiad.: 5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 12.30, 18.30 23.30.

6.10 Kalendarz 6.15 Mozaika polskich melodii ludowych 6.35 Wiad. sportowe 6.40 Od minia-tury do uwertury 7.35 Felieton literacki 7.45 w rannych pan-tofflach 8.25 Zawsze w niedzie-le 8.35 Pułki. międzynarodowa 8.45 Motywy ludowe w twór-czości kompozytorów polskich 9.00 Poszukiwanie (XII) — mag. literacki 9.30 Organista L. Rogg gra sonaty Bacha 9.50 Tygo-dniowy przegląd prasy 10.00 No-wości „Polskich Nagrań” przed-stawia T. Haas 10.30 Portret słowem malowany: J. Nowicki 11.00 Studio Młodych: Rozgłó-snia Harcerska 11.40 Czy znasz mapę świata? — aud. 11.57 Sy-gnał czasu i helnał 12.05 Felie-ton muzyczny J. Waldorffa 12.35 Zagadka literacka 13.00 Poranek symfoniczny muzyki francuskiej 14.00 Retro-Podwie-

Jan Englert

Zdobywca „Złotej Maski” i „Złotego Ekranu” (1971) urodził się 11 maja 1943 r. w Warszawie. Debiutował w filmie jako czternastoletni chłopiec epizodyczną rolą powstańczego łącznika w „Kanał” Andrzeja Wajdy. Ten sam reżyser powierzył Englertowi pierwszą „dorosłą” rolę w jednej z nowel międzynarodowego filmu „Miłość dwudziestolatków”. Wtedy już było wiadomo, że Englert zostanie aktorem, był bowiem studentem Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej. Później przyszedł inny film: „Podziemny front”, epizod partyzanta w polskiej sekcji „Nocy generałów”, epizody w „Marysi i Napoleonie” oraz „Bokserze”. Pierwszą dużą rolę otrzymał Englert od reżysera Jana Łomnickiego w „Kontrybucji” (1967 r.). Chyba jednak najbardziej utkwiał wszystkim w pamięci postacią kreowaną w telewizyjnych „Kolumbach”. Od tego czasu aktor dość chętnie

występuje w serialach, nie tak dawno telewizja wznowiła „Akcję V”, w której Englert grał główną rolę Jończyka. Natomiast w pierwszym programie TV oglądaliśmy go jako dzielnego porucznika MO w „S.O.S.”.

Wróćmy jednak do filmów. Warto przypomnieć chyba dwa tytuły Kutza: „Perła w koronie” i „Sól ziemi czarnej”, w których to filmach aktor otrzymał bardzo ciekawe, lecz trudne zadanie. Grał Erwina dowódcę grupy powstańczej, największą trudność tej roli polegała — jak wyznał sam aktor — na nauczaniu się gwary śląskiej. Englert nie chciał słyszeć o dubbingu. Przy pomocy Ślązaka, Jerzego Cnoty, również aktora, pokonał trudności językowe, zaś wspólnie z Kutzem — reżyserem, budował postać, która pozostała w pamięci widzów.

Poważną pozycję w dorobku aktora stanowią „wojenne” role. Od nich zaczynała się przecież kariera Englerta,

grywającego nie tylko w filmach polskich reżyserów. Oglądaliśmy go jako dzielnego czolgistę w radzieckim „Wyzwoleniu”, które również niedawno przypomniła TVP.

Może nieco mniej szczęścia ma aktor do filmów współczesnych. „Poślizg”, w którym grał wraz ze swą żoną Barbarą Sołtysik, nie zyskał specjalnego powodzenia, chociaż Englertowi nie można było zarzucić, bo co może zrobić aktor ze słabym scenariuszem? „Ocalenie” również nie było sukcesem, natomiast film „Trzeba zabić tę miłość” przyniósł laury Barbarze Jankowskiej, odtwarzającej główną rolę. Englert kreował w tym filmie nieco odpychającą postać, z czym nie mogli się pogodzić sympatycy aktora uznając, że powinien on grywać jedynie bohaterów pozytywnych.

Jan Englert, jest na etacie — w Teatrze Polskim

w Warszawie i tam można go oglądać na scenie. Niekiedy aktor występuje również w teatrze telewizji. Chyba wszyscy pamiętają jego znakomite kreacje w „Hamlecie” („Da” Juanie). Jak z tego wynika Englert jest dość wszechstronny i żadna dziedzina sztuki aktorskiej nie jest mu obca. Czy to na scenie, czy przed kamerą telewizyjną lub filmową spisuje się znakomicie, zyskując uznanie i sympatię widzów. Szkoda tylko, że tych ról filmowych w dorobku aktora jest stosunkowo niewiele, chętnie oglądalibyśmy go częściej na ekranie. W najbliższym czasie zobaczymy Englerta w „Nocach i dniach” Antczaka, trudno jednak powiedzieć, kiedy dotrze do Polski bułgarski film „Potępione dusze”. Wyłło Radewa gdzie aktor gra mnicha Heredi. A swoją drogą trudno wyobrazić go sobie w habicie, (kon)

Ps. Jana Englerta dedykujemy tym wszystkim Czytelnikom, którzy czekają na realizację życzeń w rubryce „Gwiazda na zamówienie”.

Co słyszeć u X Muzy

A BRACIA Pierre i Jacques Prevest, choć obaj już po 70. nie składają broni. Zamierzają przenieść na ekran głosną powieść erotyczną „Cerise” (Wiśnia) Deifosa. Jacques Prevest pisze scenariusz, a Pierre zajmuje się reżyserią.

A PETER Bogdanovich „Ostatni seans filmowy”, który jak wiadomo zafascynowany jest przeszłością sztuki filmowej, po ukończeniu musicalu „At Long Last Love”, nakręci film o początkach przemysłu filmowego w Hollywood. Tytuł „Starlight Parade” (Parada świecących gwiazd).

FEDERICO FELLINI, który od

blisko roku pracował intensywnie nad filmem „Casanova” oświadczył dziennikarzom na konferencji prasowej, że prace nad filmem zostały przerwane. Przedstawiciele produkującej film wytwórni „Cineriz” uznali niespodziewanie, że budżet 5 miliardów lirów (przyjęty i zatwierdzony) jest zbyt wygórowany i przekracza możliwości wytwórni.

A W MOSFILMJE reżyser Walentin Winogradow kończy zdjęcia do filmu „Ziemliaki” (Rodacy) według scenariusza zmarłego niedawno pisana i reżysera Wasilija Szukszina. W historii dwóch braci — Iwana i Siemiona — powraca raz jeszcze szukszinowski temat ludzi wrosniętych korzeniami w rodzinną glebę i ceny, jaką muszą płacić, gdy ziemię tę opuszczają. W roli Iwana, którą miał zagrać sam Szukszin, wystąpił Leonid Niewiadomski, w roli Siemiona — Siergiej Nikonienko.

(kon)

Rys. Julka

RADZIECKA MODA LETNIA

Projektanci z Leningradu przygotowali kolekcję letnich modeli. Wykorzystano w nich motywy ludowe, hafty, koronki i inne dodatki, harmonijnie wkomponowane we współczesne kreacje.

Na zdjęciu: mocno dekolowana suknia plażowa.

Fot. CAF — TASS

Opowiadki z magnetofonu

SITA PRYZYWCZAJENIA

Chłodna noc. Pod mostem nad Sekwaną siedzi dwóch wótczógów.

— Ciężko żyć. Grosza nie ma. Dobrze byłoby wygrać ze 100 franków.
— A co byś zrobił, gdybyś wygrał milion franków?
— Zbudowałbym most.
— Most! Po co?
— Zawsze przyjemniej spać pod własnym mostem.

WYCHOWANIE

Prasa grecka zarzuca rodzicom, że źle wychowują swoje dzieci. Na przykład matki często grożą dzieciom:
— Jeżeli nie zjesz kaszki, to zaraz przyprowadzę tatuaż.

RADA

W komisariacie dzwoni telefon:

— Mój mąż wczoraj wyszedł kupić stoik szpinaku i dotychczas nie wrócił. Co mam robić?
— Niech pani spróbuje stworzyć puszkę zielonego groszku.

POMYŁKA

Lekarz chodzi po gabinecie bardzo zdenerwowany.

— Co się stało, panie kolego?
— Głupia historia. Już trzy miesiące leczę chorego na żółtaczkę, a on dopiero dziś się przyznał, że jest Chińczykiem.

E. Osm.

MYŚLI COKOLWIEK ZEZWOWATE

A Prawo jest prawem. Oczywiście z wyjątkiem okresów, kiedy bezprawie jest prawem.

A Rzłicovo we mnie kamieniem. Ważył pół tony. Czy mogę mówić o kamieniu obraży?

A Nie dowierzał nikomu. Brał przykład z samego siebie.

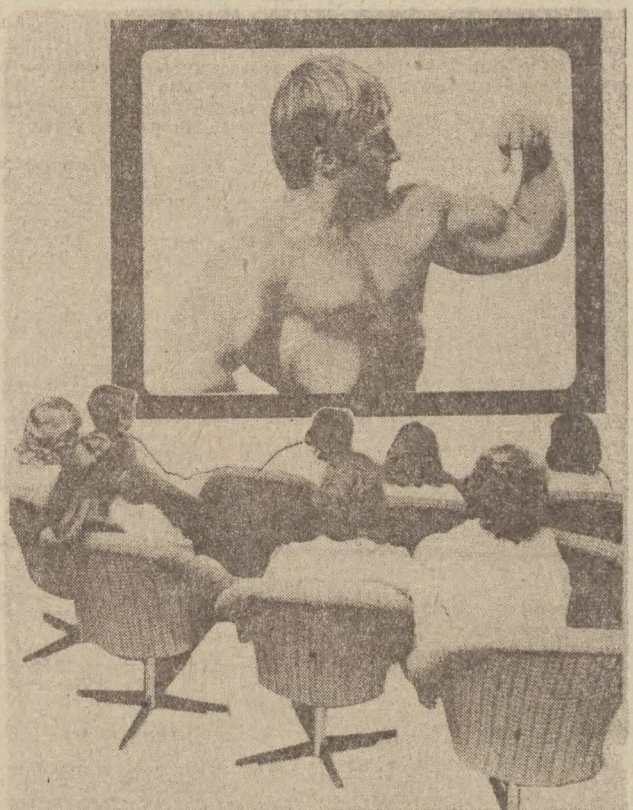
A Traktujmy życie jako smutną konieczność. Od razu weselej robi się nam na duchu.

A Zmieszano go z błotem. Usprawiedliwiał się później: — Myślałem, że jest to błoto lecznicze...

A Pochlebiam, sobie, że nie jestem pochlebca.

A Nie drażnij lwa! Potrząśnij grzywą i wszystkie pchły spadną na twoją głowę.

JANUSZ WASYLKOWSKI

Fotomontaż. Zb. Oleskińskiego

A. KUCZAJEW

— Czy ma pan poczucie humoru? — zapytała mnie.
— Oczywiście!

— Więc proszę mi opowiedzieć coś śmiesznego.

Śmieszno? He tylko sobie żartuję. W naszej firmie czuję się prześmieszny. Na przykład taki Kurków przyszedł wczoraj do pracy w piżamie i rannych kapciach.

— Oj! Biedactwo! Bardzo mi go żal. Przecież wszyscy na pewno wyśmiewali się z niego?

— Nie. Nikt nie zauważył. Ja jeden się śmiałem. Taak... Co by tu jeszcze śmiesznego opowiedzieć? Aha, mam taką śmieszna historię. Nasz zastępca Szapow zapatrzył się na dziewczynę na ulicy po

dradze do pracy i wpadł pod rower.

— O Boże! I co? Złamał coś?

— Ramę roweru. Mmmm... Jak by tu jednak panią rozśmieszyć? Nie dalej jak wczoraj

nał się w stołówce na kaszy mannie i wpadł prosto do akwarium.

— Naprawdę? Pan mnie przeraża! Jak tak można? Co za porządek w tej waszej stołówce? Ciekawe, czym się zaj

Jak rozśmieszyć kobietę

raj nasz Pietuchow z ciekawości wszedł do sejfu i nie chcąc się tam zatrzasnąć.

— Poważnie? Co za koszmarny! I długo tak siedział ten nieszczęśnik?
— Nie nie bardzo. Aż palnikiem pocięli sejf. Odrobinę posiwiat. Na skroniach... No, ale co by tu takiego naprawić? Śmieśnięć opowiedzieć? Głośno z planowania pośliz

mufę wasza rada zakładowa?

— Tym co i wszyscy. Patrzyli na akwarium jak ten biedak dławi się złotą rybką. Jadł obiad, ha, ha!... Ale muszę panią rozbawić! Nasz Suszkin wczoraj otwierał butelkę palcem, korek wepchnął a palca nie mógł wyciągnąć.

— Straszne! Czy chociaż pomyślał, żeby rozbić butelkę?

— Pomyślał: że gdy się rozbije, to zawartość się wyleje.

— I tak biedak chodzi? — Tak biedak. Żeby schudnąć razem z palcem... No tak... Ale czy mi się naprawdę nie uda pani rozśmieszyć? Aha, mam coś! Nasza sprzątaczką Wala schudła do tego stopnia, że może się chować za kiej od szczotki.

— A wy spokojnie patrzcie! Ona na pewno jest niebezpiecznie chora!

— Nie. Zakochała się. A to nie jest niebezpieczne.

— I w kim taka zakochana?

— We mnie.

— Co, co? Niech pan powie!

— We mnie.

— W panu? Oj, nie mogę! — I co w tym śmiesznego, nie rozumiem...

A jednak ją rozśmieszyłem. Choć po raz pierwszy powie

działem prawdę.

T — n. S. L.